

הקלוזה

מגזין פסח תשפ"ו

12 | בירור הלכה

אשר נעשה אצל אב"ד הישר והטוב, הגאון רבי מנחם מנדל הכהן שפרן שליט"א להעמדת סוגיית תשלום דמי תחזוקה קבועים על ידי בעלי המקומות בקלויז באור של תורה, אליבא דהלכתא, בנועם וברצון

6 | ידידי הקלויז

שיחה לבבית פתוחה וגלויה עם ר' אליעזר סאוויצקי ור' נתן פריד מ'ידידי הקלויז' – מאיפה הכל התחיל, מה כבר נעשה ולאן פנינו מועדות?

אין יאזש. משנים את המצב!

30 |

מעשה משפתי רובל

הקלויז לא בנוי מעצים ואבנים. הוא בנוי מתמצית דמם ולבם של חסידי ברסלב!

20 |

מעשה בחסיד

שעמד משתאה ומשתומם

18 |

תכנית העבודה

יחד, מעלים את הקלויז על דרך המלך!

הציבור אמר את דברו:

מזכר חים להזלל שינוי!

הבנויים כליל בהדרם ומתחזקים כיאה וכיאות לבית אלקיננו."

"ההחמצה הגדולה היא שיש לנו ריבוי כה גדול של מתפללים, שבאמצעות דמי חבר זעומים יכולים לכסות את כל הוצאות התחזוקה הנצרכת."

"חבל מאוד שאין ועד מסודר שיתנהל בצורה שקופה לציבור, על מנת שכולם יוכלו לסמוך עליו ולתת בו אימון..."

"המצב הנוכחי פשוט מבייש אותי בכל שנה מחדש והלוואי שיצליח ה' דרככם ותצליחו להתניע את המהפכה החשובה והיקרה הזו."

"אם יש מישהו שיכול להרים את הקלויז זה אתם, שמגיעים בתמימות וישרות לפעול למען כבוד רבינו."

הצד השווה, שכולם מסכימים על כך שאחרי שנים כה ארוכות של דשדוש - הקלויז מוכרח לעבור שינוי, בראש ובראשונה בכל מה שקשור לתחזוקה ונקיון באופן קבוע, על מנת שהמקום לא יעמוד כעזובה, וכמו כן בכל הקשור להשלמת המבנה (כדי למנוע את כניסת היונים והלכלוך הרב, וכדי לקבל סוף-סוף טופס 4 ולהימנע מתשלומי ה'לא יחרץ' עבור הרשויות, המסתכמים בעשרות אלפי דולר מידי שנה בשנה), ואף בהמשך לפעול להתקנת תקרה ורצפה, מזגנים וריהוט חדש ואיכותי כמקובל בימינו.

בין הדברים והתגובות, צפו ועלו גם לא מעט סימני שאלה הגיוניים ומובנים, שאי"ה יקבלו התייחסות הן בעמודי חוברת זו והן בחוברת מיוחדת שתתפרסם לאחר פסח ברצות השי"ת.

חלק הארי של ההודעות הוקדש להרעפת דברי חיזוק ועידוד ל'ידידי הקלויז', שבראשם ר' אליעזר סאוויצקי ור' נתן פריד, אשר הכאב לנוכח המצב נוגע ללבם ומקדישים מעצמם במהלך השנים האחרונות שעות על גבי שעות סביב מעגל השנה על מנת לדבר עם מי שאפשר, לאחד את מתפללי הקלויז ולפעול במעשים ועובדות למעשה על מנת לגרש את היאוש ולהפיח תקווה - כי בידינו הדבר, ואם רק נרצה, בוודאי יעלה בידינו לחולל בקלויז שינוי גדול מן הקצה אל הקצה, ועוד היד נטויה.

ל א חלף שבוע ימים מערב שבת קודש פרשת ויקרא, מאז התפרסמה בכלל בתי הכנסיות דחסידי ברסלב המודעה תחת הכותרת "ותשועה ברוב יועץ", בה נקרא הציבור לטכס עצות ולהשמיע מחשבות ורעיונות בקו הטלפון המיוחד כיצד ניתן לעצור את ההזנחה המתמשכת בקלויז - ומאז ועד שעת סגירת הגליון, כמעט ולא עברה שעה בה לא נכנסו לקו הטלפון הודעות חדשות.

סך הפניות מאת אנשי שלומנו הצטבר לכדי מאות (!), כאשר המשיבים נמנים על כל הגוונים המיוחדים של אנשי רבינו הק', החל מחסידי ברסלב הוותיקים, מתפללי הקלויז בהווה, מתפללי הקלויז בעבר, מקורבים אשר זה מקרוב באו המבקשים גם המה להביע דעה ושאר אנשי הצדיק אשר כאב הזנחת המקום נוגע ללבם וכואב להם באופן אישי.

פלא גדול הוא, היאך כולם משמיעים את אותו הקול, שתחילתו כאב וצער על המצב הקיים, וסופו **אמונה גדולה שהשינוי הנחוץ אפשרי וישים** באם יבוא מי שירים את הכפפה ויפעל כ'ועד בית' להעמדת כלל העניינים הטכניים של הקלויז על דרך המלך.

הודעה אחר הודעה משקפת את מה שכולנו יודעים:

"כמה כואב הלב שבית הכנסת הגדול והמרכזי באומן, המהווה את ה'פנים' של חסידי ברסלב, נראה ככה..."

"בכל בית כנסת נורמלי מזמן היו מחליפים את כל הריהוט, מתקנים מזגנים, רצפה תקרות וחיפויי קיר... אחרי כל כך הרבה שנים, הגיע הזמן לפאר ולרומם את בית אלקיננו - למען כבוד רבינו הק'."

"איך יכול להיות שעדיין לא קם מישהו לעשות סדר טכני בכל מה שקשור למקומות, לדמי תחזוקה ולגמר הבנין."

"הגיע הזמן שזה יקרה, ואשריכם שאתם פועלים בענין זה."

"כשהתקרבתי לרבינו ובאתי לקלויז בפעם הראשונה, לא האמנתי למראה עיניי... למה ניגרע חסידי ברסלב מכלל בתי הכנסיות הגדולים בעולם

מסירת מודעה והבהרה נחוצה

לאחר לבטים והתחבטויות נפש רבות, במשך כשנתיים ימים של התעסקות במלאכה, ולאחר התייעצות עם רבים וטובים מכל גווני הקשת של אנשי שלומנו היקרים, הגענו למסקנה כי אין מנוס, ובאם חפצים אנו בשינוי אמיתי ושורשי שיעמוד ויחזיק מעמד אי"ה לדורות קדימה – מוכרחים פעם אחת ולתמיד, לפתוח את הנושא באופן ציבורי וגלוי, ולהעמיד דברים כהווייתם באופן ברור ובהיר.

אולם זאת למודעי כי חלילה וחס אין כאן כל הפניית אצבע מאשימה במצב הנוכחי כלפי אף אחד, ואדרבה – ככל שהעמקנו בסוגיה ולמדנו את ההיסטוריה, התחוור לנו יותר ויותר כי זכות נפלה בחלקנו שכל העוסקים במלאכה לאורך כל השנים פעלו בתום וביושר, ברצון אמת ובלב שלם למען כבוד רבינו באהבה – אלא שהמציאות הנוכחית נובעת מן העובדה הפשוטה שמעולם לא קם עבור הקלויז ועד מסודר ומאורגן שיעסוק במלאכת התחזוק והבניה באופן קבוע ומסודר.

כל סיבת הצפת הנושא הכאוב הנוגע לכולנו בציפור הנפש, נעשית אך ורק עבור מטרה אחת ויחידה: להיטיב ולשפר את המצב מכאן ולהבא, כשליחי ציבור ו'ועד בית' הבאים לשרת את ציבור המתפללים, מבלי כל קשר למה שהיה בעבר ומבלי לקחת את הבעלות לידינו, וחלילה לנו מלפגוע או להכאיב ללבו של אף יהודי, בטח ובטח לא מאנשי הצדיק אשר השקיע פעולות וכוחות למען טובת באי הקיבוץ הק'.

**ואנו תפילה להשי"ת שדברים היוצאים מן הלב יכנסו אל הלב
ולבל תצא ח"ו תקלה ומכשול מתחת ידינו,**

אלתר סאוויצקי נאן פריז

להתייאש?! להרים ידיים?! להשלים עם המצב?!

איך רבי נתן היה מתייחס לזה?

בְּיָדָי רַבּוֹ הַמְּנִיעוֹת וְהַתְּנַגְדוֹת אַחַר כָּךְ בְּלִי שְׁעוֹר, אֲךָ אֶף עַל פִּי כֵן חִזְקִי יְדֵי בַה' עַד שֶׁבְּחַמְלַת הַשֵּׁם הַנְּחִתִּי יְסוּד הַבְּנִין הַקְּדוֹשׁ בְּשָׁנָה הַזֹּאת הִיא שְׁנַת תַּקְצ"ב בְּחֹדֶשׁ חֲשׁוֹן, וְעַסְקִיתִי בְּזֶה שְׁתֵּי שָׁנִים לְקַבֵּץ מַעוֹת וְלִקְנוֹת הַפְּלֹאץ [הַשְּׁטַח] וְכוּ; וְעַבְרַת בְּזֶה מֵה שְׁעֵבֵר...

וּבְכָל זֹאת לֹא הַנְּחִתִּי אֶת הַרְצוֹן וְהַכְּסוּפִין, וְלֹהֲתַפְלֵל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל זֶה, וּבְחַמְלַת הַשֵּׁם לֹא הִסְתִּיר פְּנֵיו מֵאֲתָנּוּ וְעִזְרָנִי בְּזָכוֹת הַרְבִּים בְּדַרְכֵי נִפְלְאוֹתָיו הַנּוֹרְאוֹת עַד אֵין חֶקֶר, וְעִזְרָנּוּ לְהַנִּיחַ הַיְסוּד בְּשָׁנָה הַזֹּאת מֵה שְׁלֹא הָיָה מִי שְׂיֵאָמִין לְשְׂמוּעָתָנוּ, שְׂיֵהִיָּה אֶפְשָׁר לָנוּ לְהַעֲמִיד בֵּית הַמִּדְרָשׁ עַל שְׂמוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּאוֹמִין אַחֲרֵי מַחְלוֹקֶת וְהַתְּנַגְדוֹת כְּאַלְהָה אֲךָ קִשְׁטָא קָאֵי וְעַצַּת ה' לְעוֹלָם תַּעֲמִד כִּי הוּא גָמַר וְיִגְמַר הַכֹּל כְּרִצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכַרְצוֹן כָּל יִרְאֵיו הַאֲמִתִּיִּים.

הבה נניח בצד את ענין הנוחות האישית. הבה לא נביט כראג רק על ההרגשה הטובה והמרוממת שתהיה מנת חלקינו כאשר נזכה להתפלל בימי ראש השנה הק' במקום מתוחזק, נקי, ממוזג ויפה, עם רצפה נורמלית ותקרה נורמלית ובנין ראוי לשמו. הבה נתעלם לרגע מכל הנפסק להלכה לגבי בנין בית הכנסת וחשיבותו.

הבה נעצור לרגע ונחשוב:

מה משמעותו של הקלויז עבור הענין של רבינו?

מה רבי נתן היה אומר על המצב הנוכחי?

...

מי לנו גדול מגאון עוזנו ותפארתנו, מוהרנ"ת ז"ע, אשר מסר עצמו לילות כימים במשך שנים רבות למען השארתו הנצחית של רבינו בעולם, ומתוך הקשיים הרבים אשר פקדוהו, לא אמר נואש אלא אדרבה הגביר חילים ושינס כגבר מותניו להמשיך הלאה והלאה במלאכת בנין הקלויז, באומרו כי זו היא הדרך להמשיך את השארת עניינו של רבינו בעולם.

די בהעפת מבט קלה בלשונות המופלגים שרשם ביומנו (ימי מוהרנ"ת קח) בבואו לתאר את עוצם השתוקקותו וכיסופיו לעסוק בבנין הקלויז:

...סְמוּךְ לְאוֹתוֹ רֵאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלַח הַשֵּׁם בְּלִבִּי הַתְּעוֹרְרוֹת חֶזֶק שְׂאֲכַנִּיס עֲצָמִי בְּכָל כַּחֲסִי לְהַתְּחִיל לְעַסֵּק בְּבִנְיַן בֵּית הַמִּדְרָשׁ בְּשִׁבְלֵי הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שְׁלֵנוּ בְּאוֹמִין... וְיָדַעְתִּי כִּי רַבּוֹ הַמְּנִיעוֹת לָזֶה מְאֹד מְאֹד הֵן מַחְמַת מְמוֹן כִּי צְרִיכִים לָזֶה הוֹצָאָה רַבָּה... אֲךָ יָדַעְתִּי שְׂאֶף עַל פִּי שֶׁבְּכָל עֵת עוֹמְדִים כְּנִגְדָנוּ כְּשִׂאָנוּ רוֹצִים לְעַסֵּק בְּעַסְקֵי הַקְּדוֹשִׁים הַנּוֹגְעִים לְהַשְׁאֲרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה בְּעוֹלָם, אֲבָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹזֵר לָנוּ תְּמִיד לְגַמַר הַכֹּל...

וְכָל מֵה שְׁעֵבֵר בְּזֶה אֵין פְּנְאֵי לְסַפֵּר כִּי

שִׂיהִיָּה לִי חֶלֶק טוֹב בְּזֶה!

מִכְּתָב מְרַבֵּי יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרֵנ"ת לר' נַחֲמָן מְטוֹלְטִישִׁין ע"ה בְּאוֹמָאן

בְּעִנְיַן הַחֻזְקַת הַקְּלוֹיִז בְּיָדָי נִפְשִׁי בְּכִסְפֵי לְהַשְׁפִּיעַ לְשֵׁם כָּל טוֹב. אֲךָ מֵה אוֹכֵל לְבָאֵר לוֹ גֹּדֵל הַהֲצַטְרוּכוֹת בְּכֹאֵן... וְעַם כָּל זֶה יְדִידִי שְׂמַתִּי בְּמַחְשַׁבְתִּי זֹאת וְאֶרְאֶה לְחַשֵּׁב אִיזָה אֶפְן שְׂיֵהִיָּה לִי חֶלֶק טוֹב בְּזֶה. וְה' יוֹשִׁיעֵנִי אֲשֶׁר אֲזַכֶּה לְהַפִּיק רְצוֹנוֹ בְּזֶה כְּאֲשֶׁר בְּלִבִּי לְטוֹב.

(עלים לתרופה - מכתבים בסוף הספר)

השנה, וזכינו להתפלל בתוכו בראש השנה
שנת תקצ"ד, והוא הפעם הראשון שזכינו
להתפלל בבית המדרש שלנו.

מי מילל גבורות ה' מי יספר עצם נפלאותיו
בזה עד הנה עזרנו ורחמיו ונפלאותיו אשר
לא יאמן פי יספר, ברוך השם יתברך אשר
עזרנו עד כה.

הגדיל תלמידו מוהר"ן מטשערין ז"ל בספר
'פרפראות לחכמה' (תורה סא, יד) - זה
לשוננו:

וזה מוכן ממילא שגם ענין הנסיעה על
ראש השנה לצדיקים היה דעתו ז"ל גם כן
על ענין הנסיעה שנוסעים כל אנשי כול
שנה לאומין להשתטח על קברו הקדוש...
ואחר כך מתפללים כל הקבוץ הקדוש הזה
ביחד בראש השנה בבית הכנסת הגדול
והקדוש שנקרא על שמו ז"ל בכלליות גדול
ובאחדות רב ואהבה רבה ועצומה מאד
מאד כל החברים זה לזה ממש... ורק על
ידי זה עקר קיום הארת השארתו הקדושה
לנצח, כאשר הבטיח ז"ל שעינינו לא יפסק
והאש שלו תוקד עד ימות המשיח...

אחים אהובים,

הבה נחשוב לעצמינו באיזה חרדת קודש היה ר' נתן
- אשר הקדיש לבניית הקלויז הישן כחמשת שנות
מסירות נפש, בטלטולים ורדיפות וקשיים אינסופיים,
ביודעו כי בהעמדת הקלויז תלוי המשכת השארתו
הקדושה של רבינו הק' בעולם - ניגש למשימה
הגדולה והקדושה של העמדת הקלויז הגדול דחסידי
ברסלב בימינו על דרך המלך...

הבה נתאחד סביב המטרה הגדולה - כדי שנוכל
לומר בשמחה: עשינו ככל שידינו משגת!

הבה נשפוך תכילות כמים ונתאמץ למען העמדת
"בית המדרש על שמו הקדוש באומין" - "לעסק
בעסקיו הקדושים הנוגעים להשארתו הקדושה
בעולם!"

אי אפשר להתמהמה עוד!

הנה אני מוכר לנסע בשבוע הבא עלינו
לטובה לעסק בבנין הגג שעל הקלויז
שהוא דבר נחוץ מאד כידוע לך. ואי
אפשר להתמהמה עוד!

(עלים לתרופה - מכתב תכז)

והעיקר שהוא מקום מרווח ביותר

עבור כל הקיבוץ הקדוש המתאספים על ראש
השנה לרבינו ז"ל העוסק אז בתיקון העולם
יותר מכל השנה כידוע לנו...

שמעתי מאנשי שלומינו, שמוהרנ"ת ז"ל שח
פעם בארכה השתלשלות בנין הקלויז באומן
והסבות שגרמוהו והביאוהו לידי כך, שיעסוק
בבנינו אף על פי שידע מראש שבהכרח שזה
יהיה כרוך בהרבה ביטול תורה ותפלה ועבודה
ה', וזמן רב יגזל ממנו מעות קביעות שיעוריו
ולמודיו ושיחותיו עם אנשיו - אקירוב שאר
אנשים לעבודתו יתברך ושאר עסקיו ועניניו.

וגם סיפר איך שעברו עליו כל מיני צער
ויסורים וטלטולים קשים ונסיעות רבות
בכל העיירות שישבו שם אנשי שלומנו כדי
לעוררם על נחיצות הדבר הנשגב הזה שהוא
יסוד קיום הראש השנה של רבינו ז"ל.

והאריך אז בשיחתו לתאר המכשולים הרבים
וכו' וכו' החששות והפחדים וכו' כו' זכותו
הגדול של רבינו ז"ל עמד לו לגמור בכי טוב
הבנין הקדוש והנפלא הזה וכו' והעיקר שהוא
מקום מרווח ביותר עבור כל הקיבוץ הקדוש
המתאספים על ראש השנה לרבינו ז"ל
העוסק אז בתיקון העולם יותר מכל השנה
כידוע לנו...

(אוצר נחמני אות א')

השם יתברך יעזרנו

לגמור הבנין הקדוש הזה מהרה ה' יגמור
בעדנו, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו
בישועתך באמת, אמן:

וכן ממשיך שם באות קי:

ואז באותה השנה היא שנת תקצ"ב הנ"ל
הגבתי הבנין דהינו העמדת העמודים
וכו' כנ"ל. אחר כך הגיע שנת תקצ"ג ועדין
לא נגמר הבנין אפילו להתפלל... ובתחלת
שנת תקצ"ג הנ"ל... גם אז נסעתי דרך
אומין בהליכה ובחזרה ועסקתי בהבנין גם
אחר כך בכל הקיץ עסקתי בהבנין והיו לי
מניעות רבות מחמת מזון, והשם יתברך
ברב נפלאותיו גבר חסדו עלינו עד שגמרנו
הבנין של הבית המדרש בעצמו באותה

ידידי הקלוז'ז

על מה ולמה?

שיחה לבבית פתוחה וגלויה עם ר' אליעזר סאוויצקי ור' נתן פריד מ'ידידי הקלוז'ז' – מאיפה הכל התחיל, מה כבר נעשה ולאן פנינו מועדות?

נפרד מה'אומן ראש השנה'.

ר' אליעזר: בשנים האחרונות, מטבע הדברים - עם גידול הציבור ופתיחת בתי הכנסיות הרבים - נוצר מצב שהקלוז'ז הפך להיות כביכול ל'יעוד מקום' שניתן להתפלל בו את תפילות ראש השנה באומן. בחמשת השנים האחרונות, ישבנו בינינו לבין עצמנו ושוחחנו לא מעט על ענין הקלוז'ז יחד עם חברים וידידים, איך אפשר להעלות את הקלוז'ז על דרך המלך.

ההבנה הראשונה והמוסכמת על כולם הייתה שאכן מוכרחים לעשות זאת, וזה היה דבר נפלא אם אפשר היה להעמיד את הקלוז'ז בקרן אורה, אך מרבית האנשים עמם שוחחנו היו מיואשים שניתן לעשות זאת בפועל, מאחר ורבים וטובים כבר ניסו ולא

געגועים לקלוז'ז

"ידידי הקלוז'ז" – מי אתם?

ר' אליעזר: אצל שנינו, התפילות המיוחדות בקלוז'ז מהוות חלק גדול מ'הראש השנה שלי העולה על הכל'. כמדומה, שעד לפני כמה שנים רוב הקהל חש ככה. זה המסורת שלנו. כ'מקורב', התפילות בקלוז'ז חיזקו אצלי ביותר את הקשר לרבינו.

ר' נתן: כחסידי ברסלב מבטן ומלידה, החל מגיל חמש אבא שלי לקח אותי לראש השנה. אני זוכר היטב את הפעם הראשונה שבאתי לאומן, והבטתי בקלוז'ז שבנייתו טרם הושלמה. התפילות בקלוז'ז, האוירה, הניגונים, ההתרוממות והאחדות - כל אלה, כבר מילדות, היו חלק בלתי

מי שמכיר את ר' אליעזר ור' נתן, יודע שמדובר באנשים מתוקים מדבש, חסידי ברסלב תמימים וישרי-דרך, אנשי עשייה הפועלים בהצנע לכת, מאחורי הקלעים, מתוך תחושת שליחות אמיתית המפעמת בקרבם למען כבוד רבינו.

כשנאמר להם שלתועלת הענין, על מנת שהציבור ידע ויבין מי הם האנשים העומדים מאחורי 'ידידי הקלוז'ז' המבקשים לחולל את השינוי הנצרך, עליהם לעמוד באופן גלוי מול הציבור ולפרוס את משנתם - הם מסכימים ומתיישבים לראיון בבושה טבעית, מתייצבים הכן אל עוד פעולה של עשייה שעליהם לנקוט בה למען המטרה הגדולה הניצבת לנגד עיניהם: העלאת הקלוז'ז על דרך המלך.

רק הרבי יכול לאחד ציבור כל כך מגוון

איך אתם חושבים שאפשר לאחד את כל מתפללי הקלויז?

ר' נתן: בתקופה מסוימת, כאשר עלה בדעתנו לצאת בקמפיין גדול לבנות את הקלויז מחדש, הרגשתי שבאמת אין סיכוי לאחד סביב המטרה את כל המתפללים יחדיו, ושזהו אתגר שהינו למעלה מכוחותינו. ואכן, במשך לא מעט שבועות חדלנו מלעסוק בענין, אך אז ר' אליעזר אמר לי: "אתה יודע מה? זה נכון! אנחנו לא יכולים לאחד את הציבור! אנחנו יכולים לעשות צעד אחד קטן בכיוון הנכון. להביא את הרצונות שלנו. מי שיכול להביא לשינוי זה רבינו הק"י."

ואכן סמוכים אנו ובטוחים בכך של הרבי, שאם אנחנו נפעל ונעשה את כל מה שיש ביכולתנו, ה' יגמור בעדנו.

ר' אליעזר: בלי זה אין סיכוי שהיינו מוצאים בעצמנו כוחות, אבל ככל שראינו את הרצון של הציבור, ואת העידוד והדחיפה - ואיך שכולם סומכים על כוח רבינו הק' שכבר הוכיח את עצמו שהוא עשה ועושה דברים מופלאים כאלה - התחלנו להבין ולהפנים שזה אפשרי, צעד אחר צעד!

מתוך כך, הקמנו לפני כשנתיים את 'ידידי הקלויז' מתוך מטרה לאחד קבוצה של אברכים שיפעלו לקידום ענייני הקלויז. בתחילה חששתי לבקש מאנשים להשתתף עמנו בממון, אך כל אחד שניסיתי לדבר עמו על הענין, נענה כנגדי: "ברור שאני רוצה, זה זכות בשבילי, למה אתה מתבייש?! הרי אתה עושה ופועל בשבילנו ועושה לנו טובה".

יפה מסודר ומכובד לכבוד רבינו הק', כולם מתמלאים בהתחדשות ותקווה גדולה שיהיה אפשר לחולל בקלויז שינוי גדול. התגובה הרווחת היא: "וואו! אני חלק מזה. אני חלק מהתמונה".

זו הנקודה הכי חשובה לנו - שכולנו מאוחדים סביב הכאב על המצב הנוכחי וסביב הרצון לעשות כאן שינוי יסודי ואמיתי.

ר' נתן: בהחלט, בתחילה לא חשבתי שכל כך הרבה אנשים כואבים את אותו הכאב שלנו על המצב, הייתי בטוח שזה רק אני וחבריי הקרובים, אבל כיום - לאחר שדיברנו כל כך הרבה שיחות עם כל סוגי המתפללים בקלויז, נוכחנו לראות שהכאב הזה קיים אצל כולם, כל אחד לפי נפשו וסגנונו.

ר' אליעזר: יותר מכך. לא רק שכולם כואבים את המצב, הופתענו לראות שכולם גם מבינים שבענין הקלויז הנוגע לנצחיות של רבינו הק', תמיד היו קשיים ועיכובים, ומניעות, אך בסוף התקווה מנצחת והחזון הגדול עוד יגמר לטובה. להפתעתנו גילינו שאנחנו לא היחידים שחולמים בהקיץ שהקלויז יראה אחרת, **שה'המלך' וההמלכה יהיו בקלויז ראוי לשמו**, מתוך אחדות לבבות.

החזון הזה עומד לנגד עינינו ובשבילו אנחנו מוכנים להתמסר בכל כוחנו, על מנת לפעול כשליחי ציבור על מנת להוציא מן הכח אל הפועל את הרצונות וההתמסרות של כלל הציבור. והאמת תיאמר, שדמעות של התרגשות עומדות בעיניי בשעה שאני מדבר וחושב על כמה נפלא יהיה הקלויז.

להעמיד בס"ד קלויז
יפה מסודר ומכובד
לכבוד רבינו הק'

עלתה בידם, וכך נותרנו במחשבה שהדבר ייאלץ להישאר בגדר חלום רחוק.

ר' נתן: כולם זוכרים את הרוח המיוחדת של הקלויז. האוירה המרוממות, המלוכדת, אותה האהבה שיש בינינו, הטעינה את הנפשות בכוחות וחיות לכל ימות השנה וליוו את כל ההתקשרות עם הרבי.

המציאות כיום, שיש המתפללים בקלויז כיחידים, בלי להרגיש את החיבור הפנימי, רק כי אין להם מקום אחר להתפלל בו, היא ההפסד הגדול ביותר, שבאם היא לא תיפתר, ואם הציבור לא יהיה מחובר ומלוכד, לא תהיה אפשרות לבנות את המקום ולשפר אותו הן בחיצוניות והן בפנימיות.

הרצונות של הציבור

ר' אליעזר: כשהצפנו את הנושא בפני חברים וידידים, התגובה הראשונה היתה שצריך למצוא כאן איזשהו נדיב גדול או מנהל גדול, שיעשה במקום סדר בחיצוניות, דבר שכבר ניסו כמה ולא עלתה בידם. אולם אז נפל ברעיוננו, שישנה דרך אותה לא ניסו עד כה. במקום לנסות לצייר בפני הציבור תמונה של חזון כיצד 'אנחנו' רואים איך שהקלויז צריך להיראות, ולבקש מכולם 'ליישר קו' איתנו, בוא נקשיב ונשמע איך הציבור רוצה שהמקום יראה.

ואכן, רעיון זה מנחה את דרכנו. אנחנו רוצים לשרת את הציבור ולסייע להביא את הקלויז למצב שבו כלל המתפללים חפצים שהוא יהיה.

ובס"ד אנחנו רואים שרוב ככל האנשים שאנו פונים אליהם, כאשר הם שומעים את דברינו ומבינים שזו המטרה שלנו, להעמיד בס"ד קלויז

פנינו לאנשים שיש לנו עמם היכרות מוקדמת ואמרנו להם, בואו יחד, אני ואתה, נתחיל לקדם את המצב של הקלויז. להראות לציבור כולו שגם אחרי כ"כ הרבה שנים ששום דבר מהותי לא התקדם, יש מישהו שבא ולוקח אחריות, ומתחיל לבנות ולהזיז עניינים.

ר' אליעזר: למפרע התברר שזה מה שאכן קרה. אנשים הרגישו כל השנים שהקלויז הוא הפקר. מוזנח. אין עם מי לדבר על בעיות. וכשהם ראו שאנחנו נמצאים כאן כדי לשרת את הציבור, התחילו להרגיש שמשהו מתחיל לקרות. יש מישהו שלוקח אחריות.

מצד שני, ניצבנו בפני אתגר. כי כבר היו אנשים שניסו לקחת אחריות, אבל הציבור לא הביע בהם אמון. גם חששנו שיש מי שעלול לטעות בנו, כביכול המטרה שלנו היא להשתלט ולהכתיב לציבור מה לעשות וכדומה. לכן השתדלנו לעמוד בקשר עם כל העוסקים במלאכה, וב"ה כולם קיבלו אותנו ואת היוזמה בזרועות פתוחות ועודדו אותנו מאוד.

בראש ובראשונה דיברנו עם הגבאי המסור והוותיק, ר' פנחס זילברמן, שעוסק כבר שנים בתחזוקת המקום, לתקן את הטעון תיקון, וכל מלאכתו שלא על מנת לקבל פרס, באופן מעורר השתאות (הציבור אולי לא מספיק יודע, שר' פנחס הינו אברך כולל משכמו ומעלה, המנהל את חייו בצניעות גדולה ומקדיש את עתותיו לתורה ולעבודה, וכל מלאכתו בקלויז במשך שלושים שנה הינה במסירות ובהתנדבות מלאה). כמו כן דיברנו גם עם הרה"ח רבי נתן מיימון שליט"א. ביקשנו לשבת יחדיו. שיתפנו אותם ברעיון שלנו וברצונות שלנו וביקשנו לשמוע איך אנחנו יכולים ליתן כתף ולסייע.

למרות שכרגע לא מסתדר לו להתפלל בקלויז, הוא מרגיש שהקלויז שייך גם אליו באופן אישי, כמו לכל חסיד ברסלב

הפעילות של 'ידידי הקלויז'

מה הפעולות הראשונות שעשיתם?

ר' נתן: לפני שנתיים, בקיץ תשפ"ד, לקראת ר"ה תשפ"ה, ישבנו 'חבורה' של אברכים ב'פעלד' מתחת קבר שמואל הנביא. בין הנוכחים היה גם ר' שמחה פישר, שאביו התמסר מאוד לקלויז. בתוך הדברים נסובה השיחה סביב המצב של הקלויז. רק הזכרנו את 'הקלויז' מיד התעורר רגש עז בין כולם. חשבתי לעצמי: איך זה יכול להיות?! מוכרח שיהיה אפשר לעשות משהו, שאנחנו יכולים לפחות להתחיל...

ר' אליעזר: חשבנו שהדרך הנכונה להתחיל היא פשוט לאחד אנשים. הבנו שמה שחסר זה לא כסף, אלא האחדות של הציבור שמתאחדים סביב המטרה והחזון. ואכן, כאמור, התחלנו לגבש קבוצה של מאה אנשים, שכל אחד נתן מאה דולר, כדי להתחיל להתניע את המהלך הזה יחדיו.

ר' נתן: ידענו שהרבה אנשים מפחדים לתת כסף לכל מה שקשור לאומן ולקלויז, כי לא יודעים מי עומד מאחורי זה וחוששים לסמוך על אנשים בלתי מוכרים, ולכן

ר' נתן: בתחילה לא היה לנו רשימה של מתפללי הקלויז, וביקשנו להתחיל לגבש קבוצה, אז חיפשתי באנשי קשר שלי, חברים שיכולים למצוא ענין ב'ידידי הקלויז' ולתרום 100 דולר - מתוך רצון שכולנו יחד נהיה שותפים

בקידום של הקלויז בצעד אחד קטן, ודייקא מתוך העשייה והנתינה יוצר חיבור עמוק של הציבור לקלויז. הרעיון שעמד לנגד עינינו היה לאחד קבוצה של מאה מתפללים שיתנו מאה דולר, וכך עם סכום של עשרת אלפים דולר נוכל לעשות משהו, אולי לבנות מדרגות או לשלם עבור טישו ונקיונות ושיפור התחזוקה.

מצאתי מספר של אחד ממכריי והתקשרתי אליו, דיברתי איתו קצת על הקלויז והמצב, ואז הוא אומר לי: "כבר כמה שנים שאני לא מתפלל בקלויז". מיד נסוגתי לאחור ואמרתי: "אה, אוקיי, סליחה, אני לא רוצה להטריח אותך ולהוציא ממך כסף על משהו שאינו שייך אליך".

אבל ההוא המשיך את השיחה, בערך כעשרים דקות. היה חשוב לו לבטא את כאבו ולהשמיע את דעתו על המצב של הקלויז. דיברויו היו כל כך מלאי רגש, ולא הצלחתי להבין איך יתכן שהוא מתעניין כל כך במצב, למרות שאינו נמנה על מתפללי

הקלויז. בסוף השיחה הוא ביקש להיות שותף. **למרות שכרגע לא מסתדר לו להתפלל בקלויז, הוא מרגיש שהקלויז שייך גם אליו באופן אישי, כמו לכל חסיד ברסלב.**

המזרחי?

ר' אליעזר: הבנייה התנהלה בפועל בין ראש השנה תשפ"ה לראש השנה תשפ"ו. לקח קצת זמן עד שהתחלנו וראינו שבאומן דברים לא קורים לבד. כל פרט בבניה צריך לברר ולהבין מה בדיוק נכון לעשות, איזה סוג אינסטלציה, איזה קבלן, איזה חשמלאי, איך המערכות עובדות באוקראינה, איך מפקחים על הבנייה, איך מקימים מערכת גביה לאסוף את ההתחייבויות מהמאה אנשים הראשונים שהצטרפו, איך פותחים עמותה רשמית - וכל זה, בשעות הפנאי, ביני לביני, שעות על גבי שעות של התעסקות.

במהלך שנה זו, שמענו מאנשים רבים שטענו באוזנינו: עד שאתם מתחילים לבנות כותל חדש, תדאגו קודם לתחזוקה מינימלית. **שהמקום יהיה נקי. שלא יהיו כאן יונים מעופפות על ראשינו. שיהיה כאן בית כנסת מתפקד כראוי**

וכיאות. הבנו צריכים מערכת תחזוקה אמיתית.

מעיקרא אפשר לחשוב שמדובר כאן בבית כנסת שפעיל רק שבוע שבועיים במהלך כל ימות השנה, מה שהופך את התפעול לפשוט וזול, אבל כל מי שעוסק בתחום, יודע שניהול אירוע של ארבעת אלפים איש במשך שבוע ימים, מצריך עבודה רבה חודשים רבים קודם לכן.

אני גר ליד בית הכנסת הגדול של חסידי בעלזא בירושלים. הכנת בית המדרש הגדול שם לקראת הימים הנוראים מתנהלת במשך שבועות ארוכים על ידי קבוצה שלימה של

טובים, אך הכל נופל על הגבאי המסור ר' פנחס זילברמן הגר בארץ ישראל ואי אפשר לו לפעול בלי מערכת מסודרת ב'שלט רחוק' מהארץ.

הבנו שפשוט צריכים פה 'נחשונים' שיקפצו ויעשו מעשה.

במשך תקופת בניית כותל המזרח, ישבנו גם עם ר' נתן בן-נון באוירה נעימה ונלבבת. שטחנו בפניו את הכאב שלנו מהמצב והרצון שלנו לסייע ולקדם במה שאפשר.

ר' נתן בן-נון עודד אותנו בכל פה **לפתוח קופה נפרדת ולנהל דרכה את כל מה שקשור להחזקת הקלוזי,**

אם מעוניינים באמת שהקלוזי יתפקד כמו שצריך - הנטל לא יכול ליפול על כתפיים של אדם אחד. מסור ונאמן ככל שיהיה

באומרו כי אדרבה, חסרים אנשים שיקחו על עצמם את העול הזה ובירך אותנו בלבביות.

גילינו שהתפרצנו לדלת פתוחה ואין מעכב בעדנו. אם חשבנו לרגע שניתקל במחסומים והתנגדויות, התבדנו. כולם חפצים שהקלוזי יעלה כבר על דרך המלך - והבעיה שנוצרה היתה רק בגלל שפשוט לא היה מי שיכנס לענין באופן רציני.

מדיבורים למעשים

כיצד התנהלה בניית הכותל

הם כמובן התרגשו מאוד מהיוזמה. ור' פנחס אמר שלדעתו המשימה הראשונה צריכה להיות בניית כותל המזרח, העשוי מ'דיקטים', המהווה בושות של ממש. הוא אמר שכבר שנים הוא חולם לתקן את קיר המזרח.

הסכמנו שהכסף שאספנו מ'ידידי הקלוזי' יוקדש למטרה זו, אבל ביקשנו שמחמת שמדובר בפרויקט שגדול מכפי כוחנו, יביאו לבנייה מנהל חיצוני. אולם כדרכם של דברים, בסופו של דבר התגלגלו העניינים לכדי כך שאנו התעסקנו גם בהכנת התכניות וגם לבסוף הוצרכנו להביא קבלן משלנו.

מה שהתחוויר לנו במהלך הזמן, הוא שאם מעוניינים באמת שהקלוזי יתפקד כמו שצריך - הנטל לא יכול ליפול על כתפיים של אדם אחד, מסור ונאמן ככל שיהיה, שזהו למעלה מכוחותיו - בפרט כאשר אינו מקבל שכר על מלאכתו.

כאן כבר החלה לחלחל בנו ההבנה שבכדי לנהל בית כנסת של אלפי מקומות, מוכרחים להקים מערכת מסודרת, מקצועית וממוחשבת, ולהפעיל משרד במשך כל ימות השנה שיטפל בכל מה שקשור לקלוזי - אולם בל נקדים את המאוחר.

צריכים פה 'נחשונים'

ר' נתן: ככל שהתקדמנו והתעסקנו עם בניית כותל המזרח, ואף נסענו מספר פעמים לאומן במיוחד בשביל לפקח על העבודות, נכחנו לראות שהמצב הנוכחי אינו תוצאה חלילה וחס של הזנחה או אי הסכמה של המנהלים לשפר ולקדם את הקלוזי, אלא אדרבה, כולם מלאי רצונות

ואכן מההכנסות של מכירת המחזוריים הצלחנו גם לכסות את יתרת החוב שנתרה לנו על בניית הכותל.

מה עכשיו

איפה העניינים עומדים כרגע?

ר' אליעזר: ראינו שלא מספיק לדבר עם מעגלי הידידים שלנו שיחה אחר שיחה, ולמרות שכולם מביעים את רצונם הטוב להצטרף ולהשתתף, צריך לפנות לציבור באופן רחב וליידע על ההתקדמות ועל הרצון, על מנת שנוכל לפתוח בהקדם האפשרי משרד מתפקד שיוכל להרים את הקלויז מעלה מעלה.

בעצם, מה שאנחנו עושים עכשיו משקף בדיוק את התהליך שהקלויז צריך לעבור. במקום לפעול כמו פעם, לדבר שיחה אחר שיחה עם עוד ידיד ועוד מכר, ולצרף שם אחר שם ל'ידידי הקלויז', כאשר כל שיחה מתארכת ונמשכת בממוצע במשך קרוב לחצי שעה, הרי שעתה - באמצעות קו הטלפון שפתחנו ובאמצעות חוברת זו, יש ביכולתנו לדבר עם כל אחד שמצב הקלויז כואב ללבו ולהציע בפניו את הפתרון הפשוט והישים.

כך יעלה בידינו בס"ד להקים מערכת מסודרת של הכנסות שתתנהל בשקיפות, עם מערכת של גביית דמי תחזוקה מסודרת, באופן שיעניק לכל אחד ממתפללי הקלויז **כתובת לפנות אליה על כל צורך, ולהרגיש את השינוי בקרוב בעז"ה.**

ופשיטא שאנחנו לא באים לכפות על הציבור מאומה. אך ורק לשרת את הציבור, מתוך אמונה מוחלטת בכוח של הרבי

המלחמה. חלק מהפועלים נתפסו על ידי המשטרה וגויסו לצבא, לשרת במלחמה עם רוסיה, וחלקם האחר פשוט ברחו ולא חזרו יותר לעבוד. כמעט התייאשנו, עד שבס"ד באלול תשפ"ה ר' יוסף גולדברגר שידיו רב לו בבנייה באומן, הסכים להתנדב ולהירתם למלאכה, להשיג עובדים ולשמש כקבלן בשטח ולקדם את העבודות עד סיום בניית הכותל בחסדי ה' בחורף תשפ"ו.

הכנסת קבלן חדש באמצע העבודה גם הקפיצה את העלויות. לבסוף, ידידי הקלויז שילמו שלישי, ר' פנחס זילברמן הביא במסירות נפש שלישי נוסף והרה"ח רבי נתן מיימון הביא את השלישי האחרון.

מה היה הפרויקט של מכירת המחזוריים בשנה האחרונה?

ר' אליעזר: אכן, פרויקט זה נעשה בשיתוף פעולה עם ידידי מאז ומקדם ר' מרדכי רוזנטל, שהפך את אומן לבית גדול של תורה, בריבוי הספרים שהביא מהארץ לאומן. הוא השיג לנו 500 מחזוריים עבור הקלויז, ואנכי עמדתי בדוכן על יד הקלויז במשך כמה ימים ארוכים מבוקר ועד ליל, וקראתי לציבור בקול גדול: "בואו לעזור ליהודי להתפלל! בואו לעזור לראש השנה של הרבי!"

המטרה הייתה שיהודי שנכנס לקלויז, למרות שאין לו מקום מסודר, שלפחות יהיה לו מחזור לפתוח ולהתפלל. ברוך ה' הציבור נרתם לענין בחפץ לב,

אנשי הפקה ותחזוקה, בעלות של אלפי דולרים. צריכים מערך של עובדי תחזוקה ונקיון בימי

הקיר לפני השיפוץ

הקיר בתקופת השיפוץ

הקיר החדש

ראש השנה, מלבד עובדים שיכולים לפקח על תיקוני ותחזוקת הקלויז כפי הנצרך במשך כל ימות השנה.

במהלך תשפ"ה היו לנו עיכובים חוזרים ונשנים בעקבות

שיכול לנצח את כל המכשולים, ולהעמיד כאן בסיעתא דשמיא את הקלויז כמקום מאוחד ויפה, שישיר את כלל המתפללים באיזה אופן שנתבקש.

הלכה למעשה, מה הולך לקרות?

ר' אליעזר: יש לנו תכניות מעשיות לתקופה הקרובה, כפי שיפורט בהרחבה - אבל על רגל אחת, הרצון הוא בראש ובראשונה **שהמקום יתפקד כראוי וישיר את הציבור ברמה הכי גבוהה**, בגשמיות וברוחניות, ולעשות סדר בכל ענין מקומות הישיבה, שכל מי שרוצה לקנות מקום יהיה לו כתובת לאן לפנות.

החזון הרחוק יותר, הוא לשפץ את הקלויז, לרצף את הרצפה בריצוף נורמלי ויפה במקום יריעות הפי.וי.סי הקרועות והמאובקות שיש כיום, לבנות תקרה מפוארת ולהתקין מזגנים רבי עוצמה וכמובן לרכוש ריהוט חדש ונוח.

בעיני רוחנו אנחנו רואים את הקלויז משווה לעצמו פני בית כנסת מפואר שאינו נופל במאומה משאר בתי הכנסיות בעלמא - ובהמשך, אנחנו רוצים גם להרחיב את גבולות הקלויז על התשתית הקיימת, באופן

שיאפשר להכפיל ו לשלש את מספר המקומות, ולהפוך את הקלויז לאחד מבתי הכנסיות היפים והגדולים בעולם, כולל קאווע שטיבל מרווח, כיאה

וכיאות לכבוד רבינו הק', ושהמקום יהיה פתוח ומתופעל לרווחת כלל באי הציון הק' בכל ימות השנה, מה שיאפשר להפחית מהעומס שיש כיום בציון, המשמש גם כבית כנסת ובית תמחוי וכיוצא ולא רק כמקום תפילה קדוש ומרומם.

אבל כמובן שכל זה חזון רחוק, והדרך צריכה לבוא לאט לאט, בהדרגה ובשלבים, וככל שהציבור יבין את הצורך וייתן דמי תחזוקה - כך יתאפשר לנו בס"ד להתקדם מהר יותר.

מה התכניות לשנה הקרובה?

בחלק של התחזוקה והתפקוד

להפוך את הקלויז לאחד מבתי הכנסיות היפים והגדולים בעולם

- אנחנו מקווים מאוד לברר את ענין המקומות, ואף פנינו בנוגע לזה לביורור הלכה בבית-דין הישר והטוב, כפי שיובא להלן. כאשר יהיה סדר במקומות, מי שמעוניין יוכל לרכוש ומי שירצה למכור יוכל לעשות זאת ג"כ. וכמובן, להעמיד צוות של סדרנים ותחזוקה, כדי שכל

מתפלל יוכל לשבת על מקומו בנחת. בחלק של הבנייה - אנחנו מקווים מאוד להצליח להשלים את הבניין בצורה רשמית, מה שימנע את כניסת היונים המהווים מטרד ויהווה גם צעד גדול לקראת התקנת מזגנים. מהלך זה יסייע בקידום 'טופס 4' שיחסוך את הצורך בתשלום של עשרות אלפי דולרים בכל שנה עבור רק עבור 'אישור' להתפלל במקום.

הפוטנציאל הוא ענק - אבל כדי לממש אותו, פנינו לרבנים ואנשי מקצוע, וכולם הסכימו פה אחד **שהמשימה עכשיו היא לבנות מערכת מסודרת של הכנסות והוצאות קבע, הן של דמי תחזוקה מבעלי המקומות והן של השתתפות בהוצאות מכל אשר ידבנו לבו, על מנת ליצור הכנסה יציבה ומבוססת, כמקובל בכל בתי הכנסיות בעולם.**

קופה זו תתנהל אי"ה בשקיפות מוחלטת וכל אחד יוכל לדעת בדיוק כמה הכנסות יש ולאן יצא הכסף, כאשר מובן מאליו שהכל יתנהל בתיאום עם רבני הקלויז וכל הגורמים.

אנו מקווים שהציבור יירתם בחפץ לב וייתן לנו את הכוחות להוציא את הרצונות הגדולים הללו הלכה למעשה.

בהקדשה על המחזורים

בירור ההלכה אשר נעשה אצל אב"ד 'הישר והטוב',
הגאון רבי מנחם מנדל הכהן שפרן שליט"א
להעמדת סוגיית תשלום דמי תחזוקה קבועים
על ידי בעלי המקומות בקלויז באור של תורה,
אליבא דהלכתא, בנועם וברצון

ישיבנו דבר, אך ביקשנו באופן מיוחד שהגרמ"מ בעצמו יברר את הסוגיה. ואכן זכינו שהגרמ"מ בעצמו התייחס אלינו ברצינות יתירה וביקש שנרחיב בפניו עוד ועוד על כל הפרטים ופרטי הפרטים, עד שמזכיר בית הדין התבטא כי הוא מופתע מכך שר' מנדל השקיע כה רבות בתשובות שהשיב.

אנו מביאים בזאת את ההתכתבות לעיני כלל הציבור - ופשיטא ולמותר לציין, כי חלילה לנו לבוא בדרך של כפייה ואונס, אלא אדרבה, מתוך רצון להביא הסתכלות רחבה על הדברים, כאשר בטוחים אנו שהכאב הגדול הנוגע ללבם של כלל חסידי ברסלב על המצב הקיים בקלויז, יתהפך עתה לשמחה גדולה על אשר סוף סוף נמצאה הדרך להעמיד את הקלויז בקרן אורה.

משנכנסנו בעובי הקורה וכפי שאמרו רבים, הבנו כי בכדי שהקלויז יתנהל כפי שכולנו רוצים ושואפים, מוכרח שיהיה לקלויז מקור הכנסה יציב וקבוע עבור כל ההוצאות והתחזוק, כמקובל בכל בתי הכנסיות בעולם - שכל מי שיש ברשותו מקום בבית כנסת, משלם סך קבוע עבור דמי התחזוקה.

כשביקשנו לשמוע את דעת הגאון רבי יעקב שלמה מוזסון שליט"א בנידון, הורה לנו לפנות לבית דין 'הישר והטוב' של הפוסק הגאון רבי מנחם מנדל הכהן שפרן שליט"א ולשמוע מפיו דבר ה' - זו הלכה, להעמיד את הדברים באור של תורה ולהביאם לידיעת הציבור בנועם וברצון, לדעת מה דעת תורתנו הקדושה בנידון.

כאשר פנינו לבית דין, אמרו לנו שאחד מן הדיינים

הפניה הראשונה לבי"ד בנוגע לבירור ההלכה

בעזה"ת

כ"ד שבט תשפ"ו לפ"ק

לכבוד הרבנים הגאונים היושבים על מדין בבית דין צדק הישר והטוב: הנידון: בירור זכויות של בעלי מקומות בהקלויז המרכזי באומן, ותשלום דמי תחזוקה

תמונת מצב: לפני כשלושים שנה (תשנ"ד לפ"ק) נרכש שטח גדול לבנות בית הכנסת באומן לשמש כמקום תפילה לכל הבאים מכל רחבי תבל לאומן לראש השנה. כדי לכסות עלות הבנין אספו תרומות וגם מכרו מקומות, גם היו קצת מקומות שנרכשו בזכות עסקנות והתרמה. לא השיגו מספיק כסף לגמור הבנין (הכתלים לא נבנו עד הגג, אין תקרה, אין מערכת תאורה, אין מזגנים וכו'), גם במשך השנים תחזוקת הבנין היה על דרגה נמוכה כי אין כסף מספיק לתחזוקה כראוי, ולכן הבנין במצב גרוע.

במשך השנים הוסיפו מקומות בעיקר על ידי בניית גלריה, ומכרו עוד מקומות כדי לכסות מה שהיה אפשר.

הרבה מהמקומות שנמכרו היה מכירה על פה ולא היה שום הסכם, יש שטר הסכם שנכתב בשביל אלו שרכשו מקומות בגלריה ושם יש תנאי שילום דמי אחזקה ועוד, ויש שחתמו עליו (לא כולם) אבל בין כך לא הגיע למימוש.

עיקר הסיבה לכל הנ"ל הוא שאין שום מערכת מקצועית לניהול תחזוקת הבנין, ולניהול כספי וגבי. עד עצם היום הזה הכל נעשה על ידי מתנדבים הגרים בריחוק מקום (בארץ ישראל) ורוב השנה לא נמצאים שם.

במשך השנים נפתחו ונבנו הרבה בתי כנסיות על ידי קהילות פרטיות, זה גרם שהרבה מבעלי המקומות כבר לא מתפללים בקביעות בהקלויז המרכזי. יש שמשכירים מקומות שלהם ולא משלמים דמי תחזוקה, ויש הרבה אנשים חדשים שרוצים לקנות מקומות אבל כיון שבעלי המקומות לא צריכים לשלם, לא מתפללים שם ולא מוכרים מקומותיהם (זה גורם למצב שהרבה אנשים שרוצים להתפלל בישוב הדעת אין להם מקום מסויים ומסתובבים ממקום למקום וכו').

לפני שנתיים התאחדו כמה אברכים ברצון לשפר המצב והצליחו להתחיל במקצת תיקונים נחוצים, אבל כדי לגמור הבנין בדברים ההכרחיים שתוכל להיות תחזוקה וניהול כספי מסודר רוצים לגבות דמי תחזוקה כמו בכל בית כנסת. כשדברו עם קצת אנשים שונים מהציבור (בעלי מקומות) דעתם היה שפשוט שצריכים לגבות דמי תחזוקה רק נולדו כמה ספיקות בהענין. וכדי שהציבור יקבלו הדברים בנועם, בקשתינו לברר דעת תורה בהשאלות שנולדו שתוכלו לשים דבר ברור לפני הציבור.

השאלות הם כדלהלן:

האם דמי תחזוקה הוא בגדר חוב או צדקה, כיון שכבר קנו מקומות והרבה אנשים לא אמרו להם שיש חיוב דמי תחזוקה כשקנו?

איך לקבוע הסכום של דמי תחזוקה, והאם הוא חיוב לפי מקומות או לפי אנשים (יש אנשים שקנו כמה מקומות)?

השואל ודורש דבר ה' זו הלכה,

אליעזר סאוויצקי

נ.ב. במשך השנים הרבה ניסו לגייס סכומים גדולים כדי לבנות מחדש ולא עלתה בידם מכמה סיבות, דיברנו עם קבלנים, אדריכלים וכו' ועל ידי דמי תחזוקה יהי' בידינו בעז"ה לתחזוקה כראוי וגם לשפץ ואפילו להרחיב ולפאר בהדרגה כל שנה קצת ועוד קצת (וזה באמת התהליך שהתחלנו לפני שנתיים רק שצריכים הכנסה מסודרת כדי להמשיך).

תשובת הגאון רבי מנחם מנדל הכהן שפרן שליט"א:

בית דין צדק וביט מודק לרבי מנחם מנדל הכהן שפרן שליט"א בית הוראה הישר והטוב (פ"ד)

בראשות הגר"ג גולדברג הגר"מ שפרן הגר"ג נוסבוים והגר"ש רוזנברג שליט"א
מיסודו של הגר"ח רבי אברהם נח הלוי קליין זצ"ל

בס"ד, ה' לסדר כי תשא את ראש ונתנו איש, ט"ז אדר תשפ"ו

לכ' הרב אליעזר סאוטצקי שיחי'
שוכ"ט

מענה למכתבכם דלעיל...

האם דמי תחזוקה הוא בגדר חוב או צדקה, כיון שכבר קנו מקומות והרבה אנשים לא אמרו להם שיש חיוב דמי תחזוקה כשקנו?

(א) מי שיש לו שותפות בנכס או בכל דבר אחר המצריך הוצאות לקיום הנכס הוא חייב להשתתף לתחזק את הנכס שלו (ולא גרע מבית משותף). ולזה צריך לערוך חשבון כמה הם הוצאות החזקת המקום ולהוריד מסכום זה את ההכנסות מהקופה ונדירים וכדומה ואת השאר להטיל על בעלי המקומות. מותר בהחלט לחסוך בצד כל חודש, כמקובל, למקרה שצריך הוצאה חד פעמית ובפרט הוצאה לא צפויה [מזגנים אינסטלציה שהתקלקלה].

(ב) חייבים לנהל פנקס הכנסות והוצאות מסודר. מי שלא מנהל כך הוא לא ראוי לנהל כספים ולמנות אחר לעניין זה והוא רק יטפל במה שאינו נוגע לכספים.

אם אפשר לנהל הכל דרך חשבון בנק עדיף. איך לקבוע הסכום של דמי תחזוקה, והאם הוא חיוב לפי מקומות או לפי אנשים (יש אנשי שים שקנו כמה מקומות)?

(א) איך לקבוע ראה סעי' א' אות א'.
(ב) חלוקת ההוצאות מתחלקות לפי מקומות ולא לפי בעלויות.

יהי רצון שחפץ ה' בידכם יצליח להגדיל כבוד שמו בבניית בית מקדש מעט, ובזכות המצוה תזכו אי"ה לכל מלי דמיטב.

המברככם בברכת כהן
מנחם מענדל הכהן שפרן

8 Ariel St. Jerusalem 9438636
Tel. 972-2-5388380 Fax. 972-2-5388384

ת.ד. 57298 ירושלים 9157102
E-mail: j02@hatovim.org

רח' אריאל 8 ירושלים 9438636
טל. 02-5388380 פקס. 02-5388384

מכתב המשך שנשלח להבי"ד

בעזה"ת

כ' אדר תשפ"ו לפ"ק

לכבוד הרב הגאון עמוד התורה וההוראה מו"ה מנחם מנדל הכהן שפרן שליט"א:

בהודאה על העבר שבררת לנו סוגיא המורכבת של חיוב דמי תחזוקה ונתת לנו חיזוק להמשיך בעבודתינו ותקוה שבעזרת השם עם סבלנות הכל יכול לבוא על הסדר הנכון, בירור הלכה ונוהלים ברורים שאנחנו יכולים ללכת עמהם הם יסוד הבנין כאן כפשוטו.

ובקשה על העתיד לברר לנו כמה דברים שעדיין צריכים ביאור...

בנוגע לקביעת חיוב דמי תחזוקה

מעכ"ת כתב שצריכים לערוך חשבון לפי הוצאות החזקת המקום, האם זה כולל גם לגמור את הבנין באופן מכובד (לא יותר מדאי אבל שיהי' נראה כבית כנסת במצב טוב). כמובן באופן שיהיו התשלומים שוה לכל נפש (יש אפשרות לגמור את הבנין בהדרגה כל שנה קצת).

...בעזה"ת בירור הדברים יעזור הרבה לכונן בית ה' על מכוננו,

בהודאה והערכה,

אליעזר סאוויצקי

תשובת הגאון רבי מנחם מנדל הכהן שפרן שליט"א:

בית דין צדק ובית הוראה לדיני ממונות וריבית שע"י **בית הוראה הישר והטוב** (נצ"ר)

באישור הגר"ד מילדות הור"י שפ"ר שליט"א ור"י סוכוביץ שליט"א
משרדו: הרבנות הראשית אר"י, הרחוב הרב קלוין 10

מעכ"ת כתב שצריכים לערוך חשבון לפי הוצאות החזקת המקום, האם זה כולל גם לגמור את הבנין באופן מכובד (לא יותר מדאי אבל שיהי' נראה כבית כנסת במצב טוב). כמובן באופן שיהיו התשלומים שוה לכל נפש (יש אפשרות לגמור את הבנין בהדרגה כל שנה קצת).

תשובה:

זכותכם לקבוע כמה תוציאו כל חודש לחשבון השיפוע. זכותכם לקבוע שהגמר יהי' מכובד מאד.
כדאי לפתוח חשבון נפרד לקרן הבניין ולשם להכניס כל סכום שאתם מייחדים לצורך הגמר והשיפוע.
מותר גם להטיל על בעלי המקומות סכום סביר שעל כל בעל מקום להשתתף בשיפוע המקום שהוא שותף בו.

המברככם בברכת כחן
מנחם מענדל הכהן שפרן

8 Ariel St. Jerusalem 9438636
Tel. 972-2-5388380 Fax. 972-2-5388384

ת"ר: 296-77 הייטלינג 102 9157
E-mail: j02@hatorah.org

דד אר"י 8 ייטלינג 9438636
טל: 02-5388380 פקס: 02-5388384

טוב מראה עיצובים

כותל המזרח
הישן

עבודת הבניה
ערב ר"ה תשפ"ה

**הקדשת
המחזורים**
ערב ר"ה תשפ"ו

**נותל המזרח
החדש והמשופץ**
ראש השנה תשפ"ו

עבודת הבניה
ערב ר"ה תשפ"ו

2

1

המצב הנתון

בפני הקלויז אף פעם לא בא לידי גמר. דבר זה גורם בעיות גדולות בתחזוקה, ואינו מאפשר להעמיד את המקום באופן מכובד כראוי, וגם גורם בעיות והוצאות מיותרות מול הרשויות.

הגבאים הם מתנדבים, וממילא העסק בתחזוקת המקום הוא למעלה מכוחותיהם.

אין מספיק הכנסות לתחזוקת הקלויז.

יש בלבול גדול בענין המקומות, מי חייב כסף על מקומות, ואיך לגבות דמי תחזוקה, אין דרך מסודרת לקנות או לשכור מקום.

לאן אנחנו חותרים?

היעד הראשון שלנו הוא שהמקום יהיה מסודר הן מבחינת הבעני עצמן, הן מבחינת התחזוקה, הן מבחינת ניהול כספי, והן מבחינת שירות הציבור.

שאיפתנו היא שהמקום ישרת את הציבור באופן מכובד לא רק לתפילות ראש השנה, אלא גם בימים לפני ואחרי ראש השנה, כשטיבלאך מסודר, מודיעין ושירות לציבור ברמה גבוהה, חדר קפה ותה – כמו כל מרכז חסידי, כמקובל בכל העולם.

אי"ה, בהמשך תקוותנו היא להצליח להחזיק את המקום פתוח לרווחת כלל באי הציין הכ' גם במשך כל ימות השנה, על מנת להפחית הרבה מחוסר הסדר שיש כיום בציין.

יחד,
מעלים
את הקלויז
על דרך
המלך!

תכנית

5

4

3

מה נעשה כבר עד כה?

- פתיחת עמותה.
- בניית קשר עם כמה מאות אנשים.
- ביורים מקיפים על מה נצרך בקלויז ומה יכולים לעשות, כולל שעות של ישיבות עם אנשים ששייכים לקלויז, עם אדריכלים, קבלנים ועוד, כמו גם כמה נסיעות לראות הנעשה בשטח.
- בניית כותל מזרח.
- גמר בניית הכתלים הצדדיים - בעיצומה.
- הוספת מנקים.
- רכישת מאות סידורים ומחזורים לנוחות המתפללים, באמצעות הקדשות מאת הציבור.
- משא ומתן עם הרבה ממתפליי הקלויז על הרבה ענינים שונים השייכים לקלויז.
- דיין מקיף עם בית דין לגבי דמי תחזוקה.

הצעדים הנדרשים

1. פתיחת ז'עד בית' שיתנהל כגוף נפרד המנותק לחלוטין מכל המצב הקיים, שמטרתו היא אחת: להעלות את הקלויז על דרך המלך ולהוציא את כל הנ"ל אל הפועל.
2. להביא את הדברים לידיעת הציבור ולהזמין את הציבור ובפרט את בעלי המקומות לקחת חלק במהפכה הגדולה.
3. קבלת הסכמה הלכתית וציבורית לכל התהליך.
4. הקמת משרד לפקח על כל ענייני הקלויז והפעילות, החל מגביית דמי התחזוקה והתרומות, ניהול ענייני התחזוקה והשיפוץ, פיקוח על המקומות, מי צריך כסא, למי יש כסא ואינו מתפלל שם, מי מעוניין לרכוש או למכור.
5. הקמת קו טלפון ודרכי התקשרות בדוא"ל, באמצעותם הציבור יוכל לפנות אל המשרד ולהישאר שותף לכל ההתפתחויות החיוביות בעי"ה.

איך עושים את זה?

- בכדי להגיע לירי כך, עלינו לוודא: שהמקום יהיה מתוחזק ומשופץ כראוי.
- שהמתפללים ישתתפו ויקחו אחריות על המקום, על ידי תשלום דמי תחזוקה.
- אחרי שיש ציבור שמשלמים דמי תחזוקה והמקום מתפקד כראוי, יהיה אפשר ללכת על קמפיין יותר רחב בשביל הרחבה והוספת דברים נוספים.

העבודה

מעשה בחסיד

שעמד משנתפאה ומשנתפומם

לא הרגשתי מימיי שטפה את נשמתני בעומדי לראשונה אל נוכח פני הציון הקדוש, שעה שפרקתי משאות כבדים שרבעו על לבי במשך שנות דור.

עוד קודם לכן, החילותי לברר ולגשש היכן הוא הקלוז הגדול בו הנני מתעתד לקבוע את מקום תפילתי בימי הדין וההמלכה, ביודעי את דברי רבי נתן כי ההמלכה היא באומן. בראש ובראשונה ביקשתי להבין היכן ממוקם הקלוז, והסבירו לי. שנית, שאלתי היכן ניתן לרכוש או לשכור מקומות ישיבה, ולאיש לא הייתה תשובה.

בן 35 שנים אנוכי, והנני משתייך - בכל אופן רשמית - לאחת החסידויות הגדולות והמפורסמות בארה"ק. לפני כשנתיים, בר"ה תשפ"ד, זכיתי להימצא בפעם הראשונה במעמד הנשגב והאדיר, עליו מדברים בכל קצוות תבל - להיות אצל רבינו הק' ב'אומן ראש השנה'.

אם אנסה לפרט מה עבר עליי עד אותו רגע נשגב ומרומם בו זכיתי לקיים את רצון קדשו, תכלה היריעה ולא יכלו דבריי. קשה לי להוריד לתוך מילים יבשות את סערת הרגשות בה הייתי שרוי, התרוממות מיוחדת שכמותה

החלטתי לקום ולגשת אל המקום.
לראות את הקלויז כמו עיניי,
לראשונה. בטח שם אמצא
מודעות ברורות ומסודרות
שיבהירו לי את העניינים.
דמיינתי במחשבתי בניין
מפואר, רחב ידיים,
כיאה וכיאות לאחד
המניינים הגדולים
בעולם, וכדרך
שמוכר לי מבניינים מרווחים
ומפוארים של רוב בתי
הכנסיות הגדולים
ובפרט אלה
החסידיים.

כשעמדתי
ברחבה שלפני
הקלויז, שפשפתי עיניי
בתדהמה. כמי
שעיקר פרנסתו
החודשית באה
ממקצועות
הבנייה, ציפיתי
שבאו מן
האוקראינית בה
הבנייה יחסית לא
יקרה, לא יחסכו
בהוצאות הבניה.
לא האמנתי שאני
מביט כעת על
הקלויז הגדול
של אומן.
קירות חיצוניים
חשופים ובלתי
גמורים, שבינם
לבין התקרה יש
רווח בלתי סגור.
פלטות מתכת
המשמשות
כגג. אמרתי
לעצמי: נו,
בטח השקיעו
מבפנים,
כדרכם של
ברסלב'ר
חסידיים
שאינם עסוקים
בחיצוניות.

כשנכנסתי פנימה, לא היה ספק בלבי שטעיתי
בכתובת. ערמות של זבל יונים היו מונחים על
הספסלים והשולחנות הישנים. ערימות של
עלונים וניירות. כמו היה המקום מוזנח מראש
השנה הקודם ועד הנה. רוחות של קור הקפיאו
את עצמותיי, מהחורים הפעורים בכתלים.
יונים רבות מצאו להם מנוח על הברזלים
החשופים שבתקרה הרעועה.

ניגשתי ליהודי שישב בצד, מכובל במעילו,
ושאלתי: האם פה זה הקלויז?

הוא השיב לי בחיוב.

למה זה נראה פה ככה?

"אל דאגה, לפני ראש השנה ינקו..."

ואיפה אפשר לרכוש מקום לר"ה?

"תבדוק בלוח ברסלב, יש אנשים שמפרסמים
שהם משכירים את המקום שלהם, אבל רוב
הסיכויים שזה כבר לא רלוונטי".

בליל ראש השנה התפללתי בקלויז, לא ידעתי
איך ולמה דווקא אותי מצאו היונים ככתובת
להכתמה' בתוך הצפיפות הגדולה ואלפי
המתפללים. במסגרת המחשבות הטובות של
ראש השנה, ייחלתי למצוא בכך אות לטובה...

...

כשעוסקים בהעלאת הקלויז על דרך המלך,
צריך לזכור גם - ואולי בעיקר - שהדיון כאן
אינו רק עבורנו, שיהיה לנו מקום תפילה ראוי
לשמו, בבית כנסת שנשלמה בנייתו, והינו נקי
ושמור ומתוחזק היטב. עבור רבבות מתקרבים
המוסרים נפשם על קיום רצון רבינו הק',
הקלויז הוא ה'פנים' של הרבי.

אנחנו אולי התרגלנו, אולי התייאשנו, אולי
השלמנו עם המצב הקיים, אולי הרמנו ידיים
- אבל הם נמצאים כאן בפעם הראשונה, או
השניה, ולא מבינים כיצד מקום התפילה של
בעל התפילה עומד שומם, טובל בהזנחה
מתמשכת.

והכאב הגדול מתעצם שבעתיים, כאשר
מבינים עד כמה הפתרון הוא פשוט ונגיש. אם
כל אחד מציבור המתפללים בעלי המקומות
רק ייתן את חלקו עבור החזקת המקום,
כמקובל בכל בתי הכנסיות בעולם, אם כל
אחד מאנשי הצדיק יגביה את נדבת לבו כפי
יכולתו, אם רק ננער את האבק על מה שנראה
כבלתי הפיך ובלתי פתיר, ונפעל את הפעולה
הקטנה שלנו באופן אישי, הכל יראה אחרת.

הרה"ח ר' פנחס זילברמן שליט"א

בימים הראשונים כשבנו את הקלויז הייתי אברך לומד בכולל. יום אחד ר' מיכל דורפמן זצ"ל בא אלי ושאל אותי "אתה פנחס זילברמן?" עניתי "כן", שאל אותי "אתה מבין קצת בניהול חשבונות?" אמרתי "כן", שאל אותי "אולי אתה יכול לעזור בניהול חשבונות הקלויז?" אמרתי "כן, זכות לשרת את הציבור". ככה נכנסתי לשירות הציבור בהתחלה רק לעזור בחשבונות ולאט לאט ממילא נכנסתי לעזור בניהול התחזוקה במקום שאין איש. תמיד היו אנשים שעזרו במסירות נפש אבל לניהול פרוייקט גדול כהכנת הקלויז לראש השנה אף פעם לא היית מערכת מסודרת וממילא נכנסתי לתפקידים שונים.

לאחר שר' מיכל זצ"ל נפטר העול הכספי נפל על ר' נתן מיימון שליט"א ומטבע הדברים בגלל שהייתי כבר בתוך הענינים לקחתי על עצמי יותר ויותר מהעול לעזור. במשך השנים הצלחנו לבנות גלריה שהוסיפה למעלה מאלף וחמש מאות מקומות לרווחת הציבור, וגם הכנסה מסויימת ממכירת המקומות לעזור בבניית הגלריה וכמו כן להוצאות השוטפות שהיו ועדיין הם לא מכוסים באופן מסודרת בכלל.

תמיד ידעתי שיש המון דברים שצריכים ואפשר לעשות כדי לשדרג את הקלויז ורציתי לעסוק בזה, ודא עקא שעד עכשיו היה אי אפשר אפילו לחשוב על כל מה שצריכים מהלחץ של הוצאות התחזוקה המינימלית שבדוחק מכסה את עצמה. על כן אני שמח מאד שנכנסו להתמונה כמה עסקנים צעירים רציניים לטובת הענין בפרט והציבור בכלל, ואני תפלה שחפץ ה' בידם יצליח ותזכו באמת להיות לעזר לכל עניני הקלויז לכבוד הצדיק והראש השנה שלו.

עד עכשיו
היה בלתי
אפשרי אפילו
לחשוב על
כל מה
שצריכים -
מרוב הלחץ
של הוצאות
התחזוקה
המינימלית

אני שמח מאד שנכנסו להתמונה כמה עסקנים צעירים רציניים לטובת הענין?

הלב הפועם של אנ"ש

הרה"ח ר' נתן בן נון שלימ"א

פגיעה ישירה בכבודו של רבינו הקדוש ובכבודם של רבבות החסידים.

המצב הנוכחי, בו המקום נראה כברירת מחדל מיושנת, דורש תיקון יסודי ומיידי.

הפוטנציאל הגלום בקלויז הוא אדיר. החזון אינו מסתכם רק בשיפוץ קוסמטי לימי ראש השנה, אלא בהפיכת המבנה למרכז חיים יהודי פעיל לאורך כל השנה כולה.

אנו שואפים לראות מקום מפואר הכולל:

היכלי תפילה: בתי כנסת אשכנזי וספרדי מרהיבים, מוארים ומרוהטים בטוב טעם ודעת.

מרכז לימוד: בית מדרש עם אוצר ספרים ענקי ומסודר, המאפשר לעולים לציון הק' לעסוק בתורה בשלווה, לצד "קאווע שטיבל" פעיל ומזמין.

מקווה טהרה: מקווה טהרה מודרני, מפואר ומאובזר, המסוגל לקלוט את המוני העולים בראש השנה וגם בכל ימות השנה.

מרכז לעולים לאומן: שטיבלאך למניינים בכל שעות היממה (להקלת העומס באזור הציון ולמניעת הפרעה לשופכים שיחם בציון הק'), מרכזי מידע, עמדות סיוע ומודיעין לרווחת הציבור.

הקלויז אמור להיות הכתובת הראשונה לכל צורך רוחני או קהילתי באומן. הוא אמור להיות המקום שבו היהודי המגיע מרחוק מרגיש "בבית" - בבית שבו התורה והתפילה מוגשות בכלי מפואר.

ההתעוררות הנוכחית בקרב העסקנים והפעילים היא קרן אור בתוך המציאות המורכבת. אולם, מפעל כביר שכזה אינו יכול להישען על כתפיהם של בודדים. זוהי חובה המוטלת על כלל אנ"ש ועל כל מי שזכות הרבים וקדושת המקום יקרה לליבו.

בכוחנו להפוך את הקלויז למרכז רוחני שיאיר את אומן כולה, ויעניק לרבבות המתפללים את התנאים הראויים לשפוך שיחם וליבם לפני קונם בנחת ובהרחבת הדעת.

יהי רצון שנזכה לראות בבניין הבית הזה במהרה, כראוי לשמו של רבינו הקדוש ולתפארת חסידות ברסלב!

מאז בנה גאון עוזינו מוהרנ"ת את הקלויז באומן, נשען מרכז הכובד של החיים הברסלביים באומן על שני עמודים מרכזיים: הציון הקדוש וה"קלויז". בקלויז התקיימו התפילות, בקלויז ישבו הלומדים, בקלויז התקיימו שיחות החברים. הקלויז היה מרכז חייו של כל אחד מאנ"ש באומן, מעבר לזמן המוקדש שבו שהה בציון הקדוש.

למרבה הצער, כיום המצב שונה לחלוטין.

בעוד הציון הקדוש זוכה לתחזוקה ולפיתוח, הקלויז, שאמור להיות הלב הפועם של אנ"ש ומרכז התורה והתפילה של חסידי ברסלב באומן, נקלע למבוי סתום כלכלי ותחזוקתי המאיים על כבוד המקום ועל עתידו.

מצבו הירוד של הקלויז כיום נובע ממבנה כלכלי מיושן שאינו תואם את המציאות. לפני שנים רבות, כאשר נבנה הקלויז הנוכחי, ובשל אילוצים תקציביים של אותה תקופה, נמכרו מקומות הישיבה בקלויז בבעלות לצמיתות. ואם בקהילות רבות בעולם היהודי, רכישת מקום היא זכות המוגבלת בזמן ובוודאי כזו המחייבת תשלום דמי חבר שנתיים, הרי שכאן, נוצר מצב חריג שבו המקומות נמכרו ללא מנגנון של "דמי חבר", מה שהותיר את המבנה ללא מקור הכנסה קבוע ויציב.

ואם לא די בכך, מקור הכנסה משמעותי נוסף שהיה נהוג בעבר - מכירת העליות לתורה בימי ראש השנה - פסק בשנים האחרונות מסיבות ידועות.

התוצאה הישירה של ואקום תקציבי זה היא מצבו הנוכחי של הקלויז, שבמצבו הנוכחי, שאם לנקוט בלשון המעטה, אינו מצליח לשקף את ההדר הראוי למקום בעל חשיבות רוחנית כה עליונה.

...

הכאב הגדול אינו רק על מצבו הפיזי של הקלויז ועל מראהו, אלא מהפער הבלתי נסבל בין מה שהמקום מייצג - ומה שהוא יכול להיות - לבין האופן שבו הוא נראה...

הקלויז הוא הנקודה המרכזית ביותר באומן מלבד הציון הקדוש; זהו המקום שאמור להיות מרכז חיי היהדות של אנ"ש המגיעים לעיר הגעגועים. לראות את המרכז הזה בשיממונו התקציבי, כשהוא אינו יכול לספק תנאים בסיסיים של נוחות ומכובדות למתפללים, זוהי

הקלויז, שאמור להיות הלב הפועם של אנ"ש ומרכז התורה והתפילה של חסידי ברסלב באומן, נקלע למבוי סתום כלכלי ותחזוקתי המאיים על כבוד המקום ועל עתידו

פלא שלא נעשה הדבר עד היום!

הרה"ח ר' נתן זב קרמר שלימ"א

דמי תחזוקה הוא דבר פשוט ומובן מאליו, כך נאה וכך יאה, ובאה עת לחננה. פלא שלא נעשה הדבר עד היום.

המקום היחיד שמשלמים עליו רק פעם אחת, בעת הקנייה, ואינו דורש דמי תחזוקה - הוא חלקת הקבורה בבית העלמין. כל דבר חי - כרוך בעלויות, וכמו בכל בית כנסת בעולם, ציבור המתפללים הם אלה שנושאים בנטל ההוצאה.

חז"ל אומרים ש"הארון נושא את נושאי"ו" - וניתן ללמוד מכך שני דברים: א. הארון אינו נושא את עצמו, אלא אם כן יש מי ששם כתף. ב. אין מה לחשוש 'לקפוץ למים' ולגשת אל מלאכת ה'נשיאה', שכן לא די שהארון ישא את עצמו, אלא הוא גם 'נושא את נושאי'ו'.

בואו ונחזיק טובה לשני האברכים היקרים הללו, ר' אליעזר ור' נתן, שאינם מדחיקים את הצביטה בלב שכולנו מרגישים בכל ראש השנה מחדש, ושוכחים מכך בעת החזרה ארצה, אלא פועלים את מה שכולנו היינו רוצים לפעול - לרומם קרנו של צדיק, שסוף סוף יהיה לנו בית מדרש ראוי ומתוחזק להמלכה הגדולה.

ומעבר לכך, כמה נפלא יהיה לראות בכל חודש מחדש בחשבון הבנק את הסכום שיורד לדמי התחזוקה של הקלויז באומן, ולדעת שאנחנו מחוברים ומקושרים במשך כל השנה בקשר אמיץ אל הראש השנה של רבינו.

צריך את הלב של כולנו!

הרה"ח ר' יוסף גולדברגר שלימ"א

כולנו נרעשים ויודעים טוב איך הקלויז נראה. זה לא נעים שבאמצע התפלה אתה צריך להשגיח שלא תתלכך מיונים. וכך הקלויז עומד מוזנח כל כך הרבה שנים. הקלויז זה המקום שבו אנחנו מתחילים את השנה עם התפילות והחיות.

בשנה האחרונה היה לי הזכות להתנדב לעזור בשיפוץ הקיר המזרח ובבנייתו בצורה טובה. ברוך השם כהיום זה כבר מוכן ושיפוץ הקירות האחרים כבר התחיל.

אחי היקרים!

באם כל אחד מאיתנו ישקיע בתפלה ובממון נוכל תוך שנה שנתיים להתפלל בבית הכנסת חדש לכבוד הרבי.

אפשר לעשות תקרה חדשה מבפנים שיכבד את המקום, אפשר לרצף את הרצפה, אפשר להחליף תאורה, מיזוג, ספסלים, ובהמשך אפשר גם להרחיב את הקלויז.

בקצת רצון וטירחא של כל אחד מאיתנו נוכל להגיע לדברים גדולים מאד, כי לא בשמים היא. יש את הבסיס ואת התוכניות, רק צריך את הלב של כולנו!

יהי רצון שנזכה לפאר את שם רבינו ושנזכה כולנו להתקבץ על ציונו הקדוש אומנה! אמן.

בואו נכניס את הראש השנה של הרבי בחיי היום יום שלנו!

הרה"ח ר' נתן מרדכי ליכטנר שליט"א מאנסי-ירושלים

בראש השנה ממליכים את הקדוש ברוך הוא. מוחים כפיים כשהחזן אומר 'המלך', עונים 'ברוך ה' המבורך', צועקים ביחד "ואתה הוא מלך קל חי וקיים", שרים "הסובל, הסובל, הסובל הסובל", קופצים כשאומרים "ויקבלו עול מלכותך עליהם", נהנים מהנוסח המיוחד של "להתודע ולהגלות כי הוא מלך על כל הארץ", מזמזמים יחד כשהבעל תפילה מגיע ל"ומבלעדי אין אלקים".

בקיצור - ההכתרה היא באומן!

הרוח - מעל ומעבר. נכנסים לעולם אחר לגמרי, ו... פתאום יונה עף למעלה מראשך. קשה לסבול החום. כולם מזיעים.

אתה רוצה לעבור למקום אחר? אין בעיה. צריכים רק לדחוף דרך בערך עשרים אנשים. הרצפה הבלויה נותנת הרגשה שאולי בכל רגע היא יכולה לקרוס. התקרה גם לא בדיוק מתאימה לבית הכנסת המרכזי באומן. הכסאות והשולחנות - כבר ראו ימים יותר טובים. העמודים באמצע גם לא תורמים כל כך לצורת בית הכנסת.

בקיצור - צריך תיקון גדול מאד!

אנשי שלומינו היקרים, עכשיו הוא הזמן!

יחד נעמיד את בית השם!

יחד נבנה את בית המדרש הגדול על שם הצדיק בעיר הגעגועים, תל תלפיות שהכל פונים אליו!

בואו נכניס את הראש השנה של הרבי בחיי היום יום שלנו. ניתן לחשבון הבנק לתת כמה שקלים בכל חודש בשביל הקלויז...

אשרינו מה טוב חלקינו!

להפסיק להיות שלמזלניקים!

הרה"ח ר' נחמן פריד שליט"א

לאחד את הציבור לתת דמי תחזוקה בעד בנין ותחזוקת הקלויז, זוהי הפסיעה הראשונה בדרך אל המטרה הגדולה.

המטרה הגדולה היא לפאר ולרומם את הקלויז, שיהיה לנו את אחד מבתי המדרשות המפוארים והיפים ביותר שיש, עם ארון קודש מפואר, חלונות ענק, ריצוף ותקרות מהודרים, הכל כליל יופי וכליל שלימות, בטוב טעם ודעת - כראוי וכיאות לכבודו של רבינו הקדוש.

המשימה עתה היא לבנות מערכת, אבל צריך לוודא שהמערכת אינה בנויה רק לצורך המיידית בתחזוקה, כפי מה שצריכים עכשיו. צריך לחשוב כבר מעכשיו שהמערכת תוכל להחזיק ולשרת את המטרה הגדולה ולקדם אותנו אליה. כל קהילה בישראל שהיו עושים ראש השנה כמו של רבינו הקדוש, עם אלפי אנשים שבאים יחד במסירות נפש בממון ובגוף, פשוט וברור שבוודאי היו עושים שבית הכנסת - שהוא המרכז של ההתכנסות - יהיה מושקע ומזמין כדבעי, ברמה הגבוהה ביותר!

אחים יקרים, אנשי הצדיק, הבה נחדל מלהיות עניים, הבה נפסיק להיות שלמזלניקים, הבה נשוב אל האוצרות שלנו ונחגור מתננו להיות אנשי חיל, כמו שרבינו הזהיר אותנו.

כל אחד בא על ראש השנה בשביל שרבינו יעסוק בתיקון שלו ושל כל העולם, ומן הראוי שגם אנחנו נחזיר גם לרבינו וניתן לו למעלה מכפי יכולתנו.

הענין של רבינו הוא לא ענין של יחידים, הוא ענין של כלל חסידי ברסלב, מדרי מעלה עד דרי מטה, מהעשיר הכי גדול עד העני הכי גדול, וכל אחד שמרגיש את ה'אשרינו מה טוב חלקינו' על עצם הזכות שנפלה בחלקו להתקרב לרבינו, עליו ליתן לתת לענין הזה - שהוא-הוא כבוד רבינו.

ההכתרה היא באומן - רואים אותה בהקלויז!

הרה"ח ר' שמעון אליהו ברויז שליט"א

לפעמים להסדר שם מכל מיני סיבות - ציפורים, בלאגנים, אין מקום מסודר וכו' - זה דווקא ראי' ששם נמצא הקדושה. איפה שנמצא הקדושה הכי גבוהה, שם יש המניעות הכי חזקות.

אבל כששוכרים את המניעות, נכנסים לקדושה וחיות אחרת לגמרי. רבינו אמר "ניצחתי ואנצח". בכחו של רבינו עוברים על כל המניעות.

אשרי חלקם של אלו שזוכים להיות השלוחים של רבינו לשבור את המניעות ולאפשר ליותר ויותר אנשים ליהנות מהמתנה הגדולה של גילוי החיות והפנימיות שנעשה בהקלויז, והרי זה מאהבת הצדיק לאנשיו שנתן לנו הזדמנות כזה להיות חלק מהגילוי הכי גדול של רבינו שהוא הראש השנה שלו שמתגלה ביותר בהקלויז.

בואו נחזיק ברכה ונעזור בכל האפשר להעסקנים המוסרים עצמם לענין הנשגב הזה!

אומן ראש השנה הוא החיות של ברסלבר חסיד. באומן מרגישים אור הגאולה, לקרוא כולם בשם ה'. באים יחד יהודים מכל הקהילות חסידים, ספרדים, ליטאים, אמריקאים, תימנים וכו', לצעוק ולהתפלל להשם יתברך.

בשיר ידידות אומרים "ראש כל שנה ושנה צוה להתקבץ על ציונו אומנה, להתפלל יחד ברננה", החיות, היופי והפנימיות של הראש השנה מתגלה כשמתפללים יחד ברננה.

ברור שכל מי שבא לאומן הוא חלק מהקיבוץ בכל מקום שהוא מתפלל, אבל להתפלל בהמקום שבו מתכנסים כל סוגי אנשים להתפלל יחד ברננה הוא הרגשה אחרת לגמרי, הוא נותן חיות וקשר להרביע על כל השנה.

כשזוכים לתפלה כזו, כל השנה חוזרים ל"מחכים אנחנו לך" של הקדושה ועוד חלקי התפלה שנכנסים בהעצמות.

מה אפשר להגיד, ההכתרה היא באומן ורואים אותה בהקלויז. זה שיש מניעות שהקלויז אינו כל כך מסודר, ובאמת קשה

החיות, היופי והפנימיות של הראש השנה מתגלה כשמתפללים יחד ברננה בהקלויז

העיקר הוא בית התפילה הגדול הנקרא על שמו

הרה"ח החפץ בעילום שמו

כסף וטרח עד שבנה את הקלויז שהוא היה רק בשביל ראש השנה. כי כידוע רבינו אמר שהעיקר אצלו הוא ראש השנה, ואיך שעובר ראש השנה הוא כבר מטה את אזנו לשמוע את הסליחות שלפני ראש השנה הבא (שיחות הר"ן רטו), ומאז שרבינו הגיע לארץ ישראל (שו"ס ו-ז) רבינו קיבל במתנה מה' את הראש השנה שלו (חיי מוהר"ן תה), וציווה לכל הסרים למשמעתו לבא אליו לראש השנה (שם תג), ועיקר תיקונו הוא פועל אז, גם מה שאינו יכול כל השנה (שם תו), והכל תלוי בזה שמתפללים עמו יחד באומן (שם קפז), ימי מוהרנ"ת פא ועוד), כמו שהיו עושים בימי חייו, וכמו שהאריך לדבר מזה

ומוהרנ"ת בידעו את גודל עניותו לא היה מסוגל לקחת ממנו את כספו, עד שהוא התחיל לשכנע את מוהרנ"ת שירחם עליו ויקח ממנו את הכסף, ורק אז כשמוהרנ"ת כבר לא ידע מה יותר רחמנות אם לקחת את הכסף או לא, לקח את הכסף. ואחר כך הלך לעשירים וסיפר להם איך שעני כזה נתן את כל כספו, שיתעוררו גם הם לתת כפי יכולתם (שיש"ק החדש ב-תקכו).

ובזמן מוהרנ"ת רוב אנ"ש לא היו גרים באומן. מוהרנ"ת עצמו היה גר בברסלב, ובברסלב היה המרכז של חסידי ברסלב, וכמו היום שעיקר חסידי ברסלב גרים בארץ ישראל, ועם כל זה מוהרנ"ת אסף

הנה ידוע אצל חסידי ברסלב כמה היה יקר בעיניהם הקלויז באומן שמוהרנ"ת התחיל לבנותו במסירות נפש. מוהרנ"ת לא היה עשיר ורוב חסידי ברסלב היו עניים, והיו גם כמה עשירים כמו שרבינו אמר שיהיה לנו איזה 'מיצל' - עשיר, אבל מוהרנ"ת כבר אמר בזמנו שאינו יודע איך הוא בנה את הקלויז עם הכסף של העשירים או עם הרצונות של העניים (שיש"ק החדש ב-תקכז), וכמו שמספר ראבר"ן בשיחות וסיפורים נד, על גודל מסירות נפשו של ר' מענדל מלאדיזין שהיה אביון גדול וכששמע איך שמוהרנ"ת מעורר על הצורך הגדול לתרום בשביל הקלויז, נתן למוהרנ"ת את כל רכושו שהסתכם בשני רובל,

בראש השנה האחרון, שכותב מוהרנ"ת בחיי מוהר"ן ת"ו שמדבריו למדנו את גודל החיוב להיות אצלו בראש השנה, ומאז היה מעורר מוהרנ"ת כל חייו את כל הסרים למשמעתו לבא להתפלל יחד בראש השנה באומן כמו שרואים הרבה במכתביו, ובראש השנה האחרון שלו בדווקא לא אמר 'הלכה', כדי שלא יחשבו שבאים בשביל לשמוע אותו, אלא באים עם כלל חסידי ברסלב המתקבצים להתפלל יחד עם רבינו בראש השנה באומן (שיש"ק החדש ב-רלט). ומוהרנ"ת נתן את האמונה וההרגשה בלב כל חסידי ברסלב שרבינו מתפלל עמנו יחד (שם רכד), וזה היה פשוט וברור כל השנים לכל חסיד ברסלב.

רבינו בשנה האחרונה שלו אמר את תורה ח ח"ב, שהרבה מחסידי ברסלב המצטרפים לארגון תמימי דרך רוצים ללכת עימה בקיץ הבא, ומכיוון שהיא התורה האחרונה קוראים לה 'הצוואה של רבינו', ואם בתורות של ראש השנה של השנים הקודמות רבינו מדבר מההתקבצות אליו כמו בתורה י"ג כ' ס"א ח"ב א' ה', בתורה האחרונה רבינו מדבר דווקא מבנין בית התפילה, ואף שזה בוודאי מדבר גם על כל תפילה של כל אחד כל השנה, אבל מובן שם שעיקר המכוון הוא על התפילה כשבאים לבעל כח הגדול בראש השנה, שאז הוא צריך הרבה כח מהשכנים המצטרפים לתפילתו שבבחינת דין, שעל ידי יוציא את כל נפשות ישראל מהסטרא אחרא עד שתוציא את עצמות חיותה שהם נפשות הגרים, שמובן שם שזה בונה את התהליך שיביא את הגאולה.

ואכן בשנים עברו אף בארץ ישראל בקיבוצים במירון וירושלים, היה אצל חסידי ברסלב עסק גדול מהענין של ריבוי הבתים המדובר שם, שנעשה על ידי שמשדלם מאד להתקבץ כמה שיותר לקיבוץ הגדול, כי כל אחד שמצטרף לקיבוץ היותר גדול מרבה את הבתים הרבה יותר. כי מובן בתורה ובליקוטי הלכות ובשיחות שעליה כמו בחיי מוהר"ן מג, שכל מנין של מתפללים הוא כמו מילה ותיבה, וכל נפש שמצטרפת היא עוד אות שמגדילה את המילה והתיבה יותר, וזה עושה שמהמילה והתיבה הזו יוכלו לבנות בתים לאין שיעור וערך. אבל כשנפרדים למנין אחר, זה כבר מילה ותיבה אחרת. ועם אמנם מובן בחיי מוהר"ן ר"ה שרבינו אמר באומן שהמפורסמים אינם

יודעים את מה שהוא עושה באומן, שזה זמן רב שיש לו חלק בתפילות ישראל והוא בעצם מתפלל מתוכם, נמצא שיש לרבינו עסק עם כל מניני התפילות שבכל העולם, ואם כן בוודאי יש איזה צירופי בתים מההצטרפות של המנינים של העולם, ולכאורה זה כמו שנכתב ספר, שיש אותיות שמצטרפים למילה ותיבה, ויש מילות ותיבות שמצטרפות לפסוק, ויש פסוקים שמצטרפים לפרשה, ויש פרשיות שמצטרפים לספר.

כי בוודאי כל מי שמגיע לאומן ומתפלל היכן שהוא, ואף מי שלא מצליח להגיע לאומן אבל הוא בא למנינים הגדולים או לפחות הקטנים על שם רבינו, ואף מי שלא זוכה לזה, או שעדיין לא זכה לדעת כראוי מרבינו, בוודאי רבינו עושה מכל מניני התפילות שבראש השנה צירופים נפלאים, אבל העיקר הוא בית התפילה הגדול הנקרא על שמו, שכל אחד המצטרף אליו מרבה את הבתים ונותן לרבינו כח הרבה יותר גדול לפעול את מה שהוא צריך בשביל העולם. וכפי שרואים שבקלויז יש כל קצוות הקשת של חסידי ברסלב, וכמו שרבינו אומר בתורה ח ח"ב שבראש השנה מתקבצים כל הקהילות הקדושות בבחינת רבי עם תלמידים, ובתורה ס"א שבראש השנה מתקבצים כל אחד עם קדושתו וצמצומיו ונכללים כולם כל האבנים בצדיק שהוא קודש הקדשים אבן השתיה, ובתורה י"ג שמתקבצים יחד לצדיק באהבה גדולה גם מי שיצא מכל התאוות עם מי שלא שיצא אל הקודש כחוט השערה, ובתורה נ"ה שציבור ראשי תיבות צדיקים בינונים ורשעים, ובתורה כ' מבואר איך שרבינו בתפילתו עמנו עוסק להכניע את הרע בעדה המתקבצת אליו.

ומכל זה מובן ומבואר כמה חשוב לחסיד ברסלב להשקיע ממון רצון וטרחה בבנין הקלויז, והנה כמו שידוע לכל שמי שהשקיע את כולו על בנין הקלויז היה ר' יחיאל מיכל הלוי דורפמאן ז"ל נכד מוהרנ"ת, שהוא עוד זכה להתפלל בקלויז הישן באומן לפני השואה, ועבר בבניית הקלויז הרבה הרבה מניעות ומעברים, ועל הכל הוא הצליח לעבור בשלום, אבל מאז שנפטר לפני כעשרים שנה גדלה חסידות ברסלב מאד, ואף שהוסיפו מקומות יותר אבל עדיין אף לא בנו רצפה וקירות וגג כמו שצריך, ובפרט שמצד המקום שסביב הקלויז אפשר להגדיל את הקלויז שיכיל פי

שלוש ממה שהוא מכיל עכשיו, וכל זה תלוי בהשקעה של כל אחד, כי יש הרבה שקנו מקומות בהרבה כסף אבל גם הם עצמם רואים שמלבד זאת צריך להשתתף בהוצאות האחרות המוכרחות, וגם מי שלא קנה מקום, ואף מי שאין ביכולתו לבוא לאומן או להתפלל בקלויז, אבל אם שם רבינו יקר בעיניו ראוי שיבין את חשיבות העניין, להשקיע את כל אשר ביכולתו לשכלל ולפאר את הבית חרושת המרכזית של רבינו, כי גם אם הוא לא יכול להתפלל שם, הלוא הוא יכול לעשות שאחרים כן יוכלו, וכל התיקונים הנפלאים והנוראים הנעשים על ידי זה יהיו נזקפים לזכותו, ובוודאי שגם על זה חלים דברי רבינו, שאין דבר גדול מזה.

אין מחזקים אלא למחזקים, ברוך ה' היום עניין רבינו מתחיל להיות מוכבד יותר בעולם, וממילא אצל חסידי ברסלב, וראוי לנו ללמוד ממקומות אחרים איך שהם משקיעים ממון רב ומשעבדים עצמם הרבה בשביל בית הכנסת שלהם, נכון שאצלם יש בחינה שזה בכפיה, שמכיוון שהוא שייך לקבוצה זו הוא חייב לעשות כפי שמורים שם לעשות, אבל אצל רבינו אין כפיה, הכל נעשה מתוך הרצון הטוב של כל נדיב לב להבין את מה שעשה רבינו לנפשו, ומה שרבינו יכול לעשות בעולם, וכמה טוב הוא יכול לזכות אם הוא ישקיע אצל רבינו, כי רבינו לא נשאר חייב, וכל מה שנותנים לרבינו זה מצמיח מיד (תורה ע), ואין לבוא לבית הצדיק בידיים ריקניות (ספר המידות צדיק כ), וכמו שקראנו כעת את הפרשיות המדברים מבנין המשכן על ידי נדבת ליבם של כל ישראל, ואנו מאמינים שהריבוי הבתים של הקיבוץ הגדול של רבינו באומן הוא זה שבונה את בית המקדש השלישי, אשרי מי שיזכה שיהיה לו חלק בזה, בוודאי יטיב עם עצמו ועם כל משפחתו והנלווים אליו טובה נצחית, שהקרן שמור לעולם שכולו ארוך ואת הפירות רואים מיד, אמן.

אשרינו שאנו יודעים מהצדיק הגדול הזה המטיב לכל העולם ומקבץ את כל הטוב של כולם להכניסו לבית התפילה והמשכן הנבנה מהטוב של כולם, שמכל זה יתעורר השיר והניגון אשר יתער וינגן לעתיד, שכל מה שעבר על כל אחד ואחד יהיה כלול בשיר והניגון הזה, וזה יהיה העולם הבא של כולם. אשרינו!

**מצד המקום שסביב הקלויז אפשר להגדיל את הקלויז
שיכיל פי שלושה ממה שהוא מכיל עכשיו, וכל זה תלוי
בהשקעה של כל אחד**

פּוֹק חֲזִי מֵאֵי עֲמָא דְבַר

תגובות אנשי שלומנו היקרים לקראת המהפכה הגדולה בס"ד של הקלוז

מוכרחים שינוי!

ר' אליעזר טרענק -
בארא פארק
האם הייתי מסכים שכך
יראה סלון ביתי?...

בואו ונשקיע!

ר' מוטי בורשטיין - בני ברק

אני מתפלל בהקיבוץ באומן משנת תש"ו,
בכל המצבים. אחרי כל הגלגולים של הקיבוץ
והקלוז, בודאי ראוי שכבר יהיה דמי תחזוק
כמו בכל בית המדרש בעולם.

כגבאי בבית המדרש בבני ברק אני יודע
שכדי שמערכת תחזוקה יפעל כראוי יש צורך
בהשקעה של הרבה כח וכסף.

אצל רבינו הקדוש אין מעמדות, אין חתונות.
הרבי רק ביקש לעשות את הראש השנה שלו.
בואו ונשקיע כראוי בו!

בידינו הדבר!

ר' יהודה זכריש - ירושלים

המציאות כיום באומן מוכיחה כי כל
מי שמעוניין לבנות בנין יפה ומכובד,
הדבר עולה בידו.

בידינו הדבר - על ידי רצון, ממון,
וטירחא - שהקלוז יראה כמקום
מכובד להכתיר מלך מלכי המלכים.

למה ניגרע?

ר' יהודה דייטש - ביתר

למה הקלוז של חסידי
ברסלב לא יכול להיות
בנוי ומפואר לפחות כמו
בתי המדרש של חסידי
בעלזא או וויזניץ?!

לפחות כמו כל השנה!

ר' מאיר רובינשטיין - ביתר

"כל שתא, בתר רישא דשתא
אזלינן". כל השנה מתפללים בבית
כנסת יפה, מן הראוי שביית כנסת
שמתפללים בו בראש השנה יהיה
לכל הפחות כמו בתי כנסיות של
כל השנה.

שירות הציבור תלוי בכסף!

ר' יצחק גולדשטיין - ביתר

העוסקים במלאכה בהקלוז עושים
כמיטב יכולתם לשרת הציבור. עשו
גלריה, עשו חלונות, בעלי תפילות
מיוחדים, כל אחד בהטעם שלו.

ככל שיהיה יותר כסף - יוכלו לשרת
את הציבור יותר!

ר' מרדכי עהרמאן -
ירושלים

הקלוז מוכרח לקבל
צורה של בית כנסת!

ר' נתן גרטנר - בית שמש

צריכים מזגנים דחוף.
החום והמחנק מגיעים
לידי סכנת נפשות. כל
המצב של הכיסאות בלגאן
גדול. צריכים לראות
שהקלוז ישרת את הציבור
שמתפללים שם!

כמה יפה יהיה!

ר' מנחם לוקמן - בית שמש

תכליס, בתחילת ההתקרבות מגיעים
להקלוז בראש השנה. איזה קבלת
פנים זה?!

כמה יפה יהיה לבוא להקלוז, שהוא
המרכז של כל סוגי אנשים שבאים,
כאשר המקום יהיה מתוקן ומסודר
באופן נורמלי!

חלק מהתפשטות האור!

ר' לוי יצחק הערשקאוויטש -
ירושלים

לאחרונה רואים התפשטות של
האור של רבינו באופן מופלא בפרט
בהתקרבות של העולם החסידי,
ותיקון הקלוז הוא בוודאי חלק
מההתפשטות

צריכים למסור עצמינו!

ר' פינצי רובינסון - לייקווד
"קלויז" התיבה הזו כוללת כל כך הרבה - המסירות נפש של ר' נתן, הקיום של הקיבוץ, התאחדות של כל גווני חסידי ברסלב, המרכז של הראש השנה של רבינו, צריכים למסור עצמינו בשביל ה"קלויז".

ייפוי בית הכנסת מועיל לקבלת התפילות!

ר' אהרן כרמי - צפת
הרה"צ ר' אלעזר קעניג זצ"ל אמר לי: "בית הכנסת צריך להיות יפה במיוחד. וככל שהבית כנסת יפה יותר - התפילות מתקבלות יותר".

מסירות נפש!

ר' מענדי ליכטער - בית שמש
השורש של הקלויז הוא המסירות נפש של ר' נתן לאחד את העולם בשביל הקיבוץ.
כל מה שנעשה באומן - שורשו בהקלויז!

הקלויז מקבץ את כולם!

ר' משה מייער - מנצסטר
ר' נתן כותב ש"התאספו" אינו מביא את הגאולה מחמת ש'אסיפה' אינה כוללת את כל הסוגים של אנשים, אך "הקבצו" מביא את הגאולה, שקיבוץ מאחד את כולם.
הקלויז מקבץ את כולם ומקרב את הגאולה!

החפץ בעילום שמו

כשיש ציפורים עפות בבית הכנסת, אזי 'דע מה למעלה ממך' מקבל משמעות אחרת לגמרי...

המנין הכי גדול בהקיבוץ!

ר' מאיר אלקבץ - ירושלים
יש שיחה מרבינו שיש ליקוטי מוהר"ן, ולמעלה ממנה יש ספר הנשרף, ולמעלה ממנה ספר הגנוז, ולמעלה ממנה ראש השנה אצלו. נמצא, שהתיקונים הכי גדולים באים מהקיבוץ הקדוש באומן.
וע"כ, כיון שהקלויז הוא השיכון של המנין הכי גדול בהקיבוץ, עם רוב הבתים שנצטרפו (עיין תורה ח' תנינא), אז הוא נחשב הצדקה הכי חשובה עבור הענין של רבינו - לתמוך בהחזקת המנין והבנין הכי גדולה של הקיבוץ הקדוש באומן.

ר' סנדי גולדרינג - מאנסי

אני כל כך רוצה שזה יקרה שאין לי אפילו מילים...

משהו אחר לגמרי!

ר' נתן הברפלד - מאנסי
מאז שזכיתי להגיע לקיבוץ הקדוש באומאן, זכיתי להתפלל יחד עם אלפי חסידי ברסלב בקלויז. כל אחד ואחד שזכה להתפלל שם אומר שזה משהו אחר לגמרי.
רבינו הקדוש רצה שיהיה אחדות, שיתפללו ביחד בקיבוץ הקדוש שלו. אם יוכלו להחזיק לשפר ולהרחיב את הקלויז, בעזרת השם, יהיה את האפשרות שאלפי חסידי ברסלב יוכלו להתפלל באחדות ברננה ביחד בקיבוץ הקדוש בראש השנה!
אשרינו אשרינו!!!

ר' נפתלי מענדעלאוויטש - מאנסי-ירושלים

בראש ובראשונה יש לטפל ברצפה ובתקרה!

ר' ברוך ליכטער - מאנסי

אחרי כל תפילה צריכים נקיון. האבק שנשאר על הרצפה כיום - לא נורמלי!

בטוח שזה יקרה!

ר' שרגא פייבל מלמד - צפת
אני רוצה שזה יקרה. אני בטוח שזה יכול לקרות!
כל אחד צריך להרגיש שהקלויז הוא המקום שלו כשהוא אצל הרבי.

החפץ בעילום שמו

התפילות בהקלויז באמת מלאי התרגשות, ועתה הגיע הזמן לעשות כלים לאור הגדול הזה...

ר' נחמן ארול - ירושלים

אני עכשיו חזרתי מאומן ואני מופתע ושמח לראות שעובדים בהקלויז באמצע השנה ולא רק באלול.

ר' וואלף שווארץ - ירושלים

זה הקיבוץ של רבינו!

הקלויז לא בנוי מעצים ואבנים

הוא בנוי מתמצית דמם
ולבם של חסידי ברסלב!

מעשורה
מעשתי רונקל

דברי מוהרנ"ת, רץ לביתו וחסף את אלה השני רובל כסף והביאם למוהרנ"ת לצרף הבנין.

ולא רצה תחלה מוהרנ"ת לקבל אותם כלל מידו (כי אף על פי שמוכא בספרים שבשביל תשובה מתר להפריז יותר מחמש, אבל בכל זה כפי עצם ענייתו לא רצה מוהרנ"ת בשום אופן לקבלה), מחמת הרחמנות אשר עליו מעצם ענייתו.

והתחיל רבי מענדיל ז"ל לבקש ולהתחנן ממוהרנ"ת לרחם עליו בתכלית ההפך, ולזכות אותו בזכות נורא ועצום, עד שעלה על דעת מוהרנ"ת ז"ל שבאמת אין ביכלת לדע באיזה אופן גדול ביותר הרחמנות, עד שקבלם מאתו. כי כפי שמסר את נפשו כל כך על הנדבה הזאת שיהיה לו חלק הראשון בבנין הזה ידע והאמין שזה יהיה אם ירצה ה' יסוד גדול וחזק לזה הבנין באופן שיהיה ביכלתו לגמרו.

(כוכבי אור - שיחות וסיפורים נ"ה)

רצה מוהרנ"ת שאם לא ישתדל לבנות עבור זה בית הכנסת מיחד להתפלל שם באסיפת הקבוץ בראש השנה לא תתקיים כלל אסיפת הקבוץ, כי בלי ספק יהיה נמצא לפעמים שנה אחת שלא יהיה לשכר חדר כזה, ותבטל האספה לגמרי חס ושלום מחמת זה.

ונתעורר באמצע השנה לסבב בכל העירות שנוסעים מהם לאומן לימי ראש השנה פנ"ל ולהציע לפני אנשי שלומנו בכל עיר ועיר להתנדב מעות לצרכי זה הבנין. ונסע תחלה ללדיזין, שנמצא שם בעת הזאת קצת מאנשי שלומנו והציע לפניהם דברי התעוררות כפי רוממות רבנו ז"ל, וכפי גדלת ונוראות האסיפה על שמו בימי ראש השנה הקדושים.

ורבי מנחם מענדיל הנ"ל היה בעת הזאת מתושבי לאדיזין מתפרנס ממעשה ידיו, אבל ענייתו ודחקו היה גדול ועצום בעת הזאת, אבל מכון ממש ביום בוא מוהרנ"ת פנ"ל נמצא תחת ידו שני רוביל אשר זאת היתה כל רכושו ולא יותר - וברב להבת לבבו, בשמעו

במצוה זו ותן ראשון את הכסף עבור בנייתו, ונתן לו מיד את כל כספו בסך שני רוביל, כי היה עני מרוד, ובזה התחיל מוהרנ"ת לאסוף מעות לבניית הקלויז.

ואף כשהיה אחר כך אצל הגבירים בטשערין, ספר להם זאת והפציר בהם באמרו להם: "העני הזה נתן את כל רכושו, תנו אתם גם כפי יכלתכם".

ובזמן מאוחר יותר שבח מוהרנ"ת את העני הנ"ל ואמר: עם שני הרובלים שלו בניתי את הקלויז!

ומקובל בקרב חסידי ברסלב מדור דור כי מוהרנ"ת התבטא אז כי אינו יודע באיזהו כח בנה הקלויז, אם בהמון של הגבירים אם בהרצונות של העניים.

...

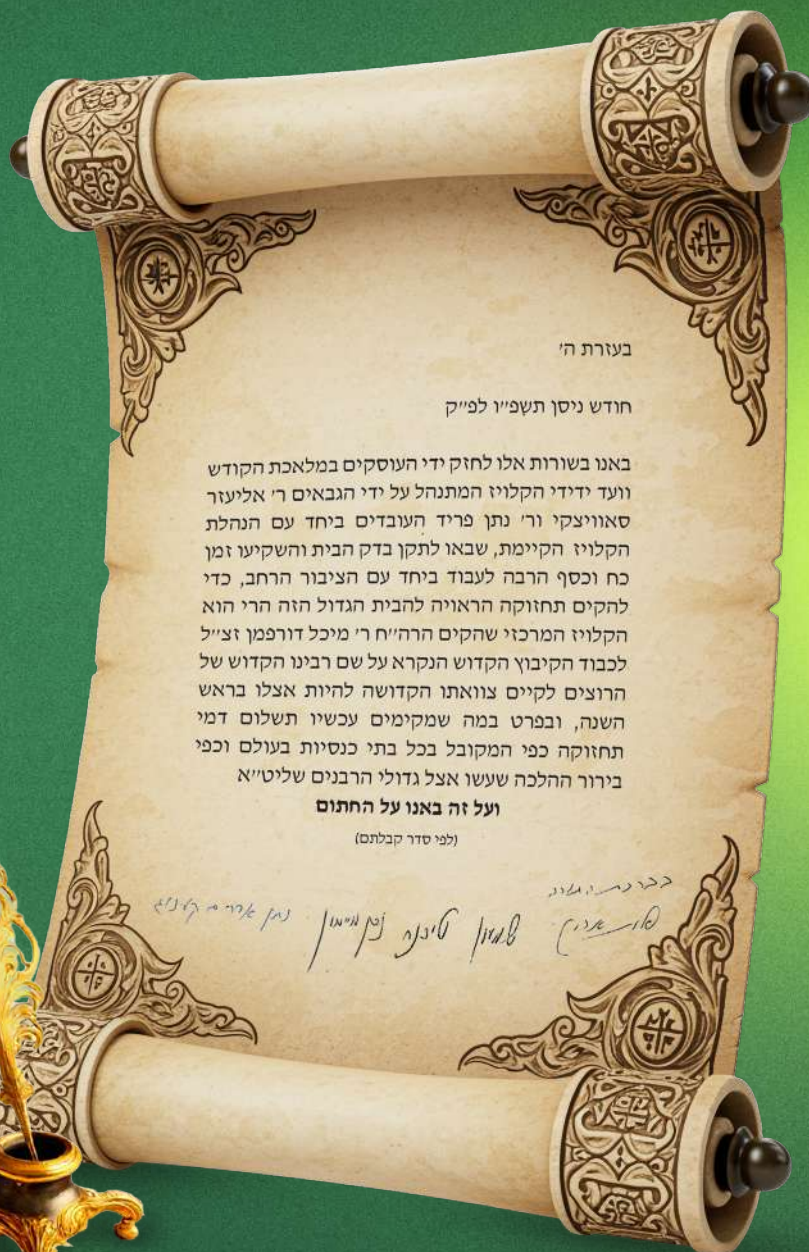
ועוד מקובל כי אמר אז ר' מנחם מנדל למוהרנ"ת: רבי נתן! אם אתה לא בונה בית כנסת מיוחד "קלויז" עבור אנ"ש לא עשית כלום.

והבין מוהרנ"ת שצודק הלה בדבריו, ומזה נתעורר מוהרנ"ת לבנות את הקלויז. ותיכף אמר להלה: אם כך הדבר תתחיל אתה

ועל כן נקראים בזאת
כלל בעלי המקומות שלא
לפחות מליתן עבור כל
מקום ישיבה בקלויז

סך 30 ₪ לחודש

(העולים כ-100 דולר לשנה)
לדמי תחזוקה
והוצאות הקלויז,
ובוודאי כל אשר לבו
חם וער לעניינו
של רבינו, יוסיף וייתן
כברכת ה' אשר נתן לו –
וזכות רביה"ק
תעמוד לו
ולזרעו
אחריו!

בזנה
הקלויז
360 ₪
לחודש

ידיד
הקלויז
148 ₪
לחודש

חבר
הקלויז
72 ₪
לחודש

אל תתמהמה!

כנס עכשיו לקופת 'ידידי הקלויז' בנדרים פלוס
והסדר את דמי החזקת הקלויז ביד רחבה!